

INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU

projekt Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i.

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS

A Project of the Economic Institute of the Czech Academy of Sciences

Práce z domova: možnost, nebo nutnost?

Březen 2021

JAKUB GROSSMANN, VÁCLAV KORBEL, DANIEL MÜNICH

O AUTORECH / ABOUT THE AUTHORS

Jakub Grossmann

Absolvoval magisterské studium aplikované ekonomie na Univerzitě Palackého v Olomouci a CERGE-EI, kde pokračuje v doktorském studiu a působí jako výzkumný pracovník. Ve svém výzkumu se zaměřuje na problematiku trhu práce a aplikovanou mikroekonomii.

He completed his Master's degrees in applied economics at Palacký University in Olomouc and at CERGE-EI, where he is pursuing his PhD and also works as a researcher. In his research, he focuses on applied microeconomics and labor market.

Václav Korbel

Výzkumník think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. Získal doktorát na Institutu ekonomických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Kromě toho působí ve společnosti PAQ Research a pracoval jako analytik na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Researcher of the IDEA think-tank at the He obtained a doctorate at the Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University. In addition, he works in PAQ Research organization. In the past he worked as an analyst at the Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic.

Daniel Münich

Má doktorát z ekonomie z CERGE Univerzity Karlovy. Působí na společném akademickém pracovišti Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR CERGE-EI, kde se kromě výuky a vedení akademického think-tanku IDEA zabývá výzkumy v oblasti ekonomie trhu práce, vzdělávání a školství a tématy hodnocení výzkumu s těmito výsledky. Dlouhá léta působí jako seniorní expert v evropské síti EENEE pro Evropskou komisi, vede národní tým celoevropského projektu Euromoc, je odborným členem výboru pro rozpočtové prognózy a poradní komise pro hodnocení dopadů regulace při Legislativní radě vlády (RIA).

He obtained his PhD. in economic theory from CERGE at Charles University. He currently holds a position at CERGE-EI—a joint academic workplace of Charles University and the Czech Academy of Sciences. Apart from lecturing on graduate courses he also serves as the executive director of academic think tank IDEA. He pursues research on the economics of the labor market, education and schooling. He also works on evaluations of the impacts of public policies and on research evaluation. For several years he has served as a senior expert in the European Union's think tank EENEE, sponsored by the European Commission. He currently leads the national team for the Euromod project and is an expert member of Committee on Budgetary Forecasts and the Government Legislative Council's Advisory Committee for Regulatory Impact Assessment.

Studie byla vytvořena pro společnost Microsoft Česká republika a Slovensko. Microsoft inicioval vznik této odborné studie, protože se již několik let systematicky věnuje tématu Spolupráce odkudkoli a s ním spojeným novým, hybridním formám práce s využitím moderních technologií.

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE).

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Charles University in Prague, Center for Economic Research and Graduate Education as well as the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i.

Práce z domova: možnost, nebo nutnost?

Studie 3 / 2021

© Jakub Grossmann, Václav Korbel, Daniel Münich

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2021

ISBN 978-80-7344-572-0 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Práce z domova: možnost, nebo nutnost?¹

BŘEZEN 2021

JAKUB GROSSMANN, VÁCLAV KORBEL, DANIEL MÜNICH

Shrnutí

- Studie mapuje rozsah využívání práce z domova v České republice během koronavirového roku 2020 napříč sociodemografickými skupinami. Ukazuje, jak s přechodem na práci z domova souvisí charakteristiky pracujících, jako jsou vzdělání, odvětví, pohlaví, péče o menší dítě v domácnosti. Analýza také odhaluje vnímané překážky a výhody práce z domova.
- Podíl pracujících z domova silně koreloval s vývojem epidemiologické situace. Během první (jarní), zdaleka nejmenší vlny pandemie, dosáhl podíl zaměstnanců pracujících z domova 40 %. Během diametrálně větší vlny na podzim už jen 30 %. Pravděpodobnost přechodu na práci z domova výrazně souvisela s úrovní vzdělání a odvětvím, respektive s profesí.
- Přechod na práci z domova byl u vysokoškolsky vzdělaných o 20 procentních bodů (p. b.) pravděpodobnější než u pracovníků s maturitou a o celých 40 p. b. vyšší než u pracovníků bez maturity. Přechod na práci z domova v odvětvích peněžnictví, IT a školství byl oproti obchodu a službám o 20 p. b. pravděpodobnější. Nejmenší výskyt přechodů na práci z domova vykázaly sektory průmyslu a zemědělství (o cca 8 p. b.). Celkově byl přechod na práci z domova v průběhu podzimní epidemické vlny (o 5 p. b.) méně častý než na jaře.
- Hlavním důvodem nevyužití práce z domova byl charakter práce. Pouze desetina respondentů také uvedla, že pracovala raději na pracovišti, protože jim to více vyhovovalo. Stejný podíl uvedl, že jim zaměstnavatel práci z domova neumožnil.

¹ Tato studie reprezentuje pouze názor autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE). Za cenné komentáře a rady děkujeme Miroslavě Aleksiievě, Matěji Bajgarovi, Štěpánu Jurajdovi, Michaele Kudrnáčové, Martině Pařízkové, Filipu Pertoldovi, Dítě Stejskalové, Petru Vášovi a Janě Vávrové. Analýzy jsou založeny na datech poskytnutých PAQ Research v rámci dlouhodobé spolupráce. Studie vznikla díky podpoře společnosti Microsoft Česká republika a Slovensko a Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV21. Veškeré případné zbývající nepřesnosti a chyby jdou na vrub autorů.

- Pracující z domova spatřovali výhody této formy práce zejména v časové flexibilitě a čase ušetřeném na dojíždění do práce. Zároveň tito v průměru uváděli, že jejich produktivita byla na podobné úrovni, jako kdyby pracovali na pracovišti. Ženy dokonce v průměru vykazovaly produktivitu práce doma o něco vyšší. Výrazný podíl mužů s menšími dětmi uváděl, že se doma hůře soustředili na práci.
- Většina pracovníků by ráda do budoucna pracovala distanční formou přibližně polovinu svých úvazků, a to i ti, kteří během roku 2020 práci z domova nevyužili.
- Vyšší podíl práce z domova neznamenal bezpečnější chování v rámci firemních informačních systémů. Skoro polovina pracujících z domova nemusela dělat žádné změny v IT bezpečnosti ani kvůli zaměstnavateli, ani nezměnili svoje vlastní chování. Největší důraz na bezpečnost byl kladen v odvětví IT a financí, nejmenší ve školství a kultuře.
- Nejvýraznější výskyt přechodu na práci z domova nastal zejména u pracovníků s vyšším vzděláním pracujících na pozicích, které tento přechod dovolovaly. Je tedy velmi nepravděpodobné, že by se práce z domova v době post-pandemické výrazněji rozšířila oproti stavu před rokem 2020. Brání tomu především struktura české ekonomiky, a tedy charakter vykonávané práce. Výraznější změny lze očekávat až s případným nástupem fenoménu Průmyslu 4.0. Ten však bude podmiňovat další rozvoj informačních technologií a dostatečná úroveň digitální gramotnosti a schopnost většiny pracovníků digitální technologie využívat.

Working from home: the possibility or necessity?²

MARCH 2021

JAKUB GROSSMANN, VÁCLAV KORBEL, DANIEL MÜNICH

Summary

- The study describes the use of work from home across socio-demographic groups in the Czech Republic during the coronavirus year 2020. It shows how work-from-home arrangements relate to workers' characteristics, such as their education, industry, gender, and type of household. The analysis reveals the perceived barriers to and benefits of working from home.
- The share of workers from home strongly correlated with the development of the epidemiological situation. The share of employees working from home reached 40% during the first spring wave of the pandemic and only 30 % during the diametrically larger wave in the autumn. The probability that workers switched to working from home was strongly related to their level of education and industry. Working from home was 20 percentage points (pp) more likely for university graduates than for workers with the high-school leaving exam (maturita) and as much as 40 percentage points more likely than for workers without the high-school leaving exam. Employment in finance and IT and in education was associated with 20 pp. more work from home compared to workers in unspecified sectors or, for example, in trade and services. The lowest incidence of transitions to work from home was quite naturally reported by the industry and agriculture sectors (by about 8 pp) and also overall during the autumn epidemic wave (by 5 pp).

² This study represents the authors' view, and not the official position of the Czech Academy of Sciences' Economics institute nor of the Charles University Centre for Economic Research and Graduate Education (CERGE). We thank Miroslava Aleksieva, Matěj Bajgar, Štěpán Jurajda, Michaela Kudrnáčová, Martina Pařízková, Filip Pertold, Dita Stejskalová, Petr Váša, and Jana Vávrová for valuable comments and advice. The data for this research were provided by PAQ Research within a long-term cooperation. This study was supported by the Microsoft Czech Republic and Slovakia, and by the Czech Academy of Sciences within the AV21 Strategy program "Society in Motion and public policies". All possible inaccuracies and errors are the responsibility of the authors.

- The main reason respondents gave for not working from home was the nature of their work. Onetenth of respondents also stated that they preferred to work at their workplace because it suited them better. Furthermore, the same share declared that their employer did not allow them to work from home.
- Workers who did work from home embraced the time flexibility it provided and the time they saved by not commuting to work. On average, their reported productivity was at a similar level as if they had been working in the workplace; women even reported slightly higher productivity at home. A notable share of men with small children reported that they were less focused on work at home. In the future, most workers, including those who did not work from home during 2020, would like to work from home for 50 % of their working hours.
- Greater use of work from home arrangements did not result in safer behaviour within corporate information systems. Almost half of those who worked from home did not have to make any IT security-related changes. The greatest insistence on IT security was felt in the IT and finance sectors, the least in education and culture.
- The group that switched most extensively to working from home consisted of workers with higher education who work in positions that allowed this transition. It is therefore very unlikely that we will see any significant expansion in work-from-home arrangements in the post-pandemic period compared to the situation before 2020. Working from home is primarily hindered by the structure of the Czech economy and the nature of the work performed. Significant changes can be expected only with the possible onset of the phenomena of Industry 4.0. However, that will depend on the further development of information technologies and a sufficient level of digital literacy, with most workers able to use digital technology.

1. Úvod

Rok 2020 byl pro Českou republiku (ČR) kvůli pandemii covid-19 velmi nestandardní. Protiepidemická opatření zasáhla téměř všechny sféry života lidí, tu pracovní nevyjímaje. Jedním z nástrojů boje proti šíření nemoci bylo rozsáhlé využívání práce z domova. Tento způsob omezení sociálních kontaktů má silný potenciál přispět k celkovému snížení mobility a personálních interakcí (Pertold a Lichard 2021), a tedy i výrazně snížit pravděpodobnost nákazy. Práce z domova však byla využívána určitými sociodemografickými skupinami mnohem více než jinými. Míru využití práce z domova podle konkrétních charakteristik pracovníků, jakými jsou věk, vzdělání, popisujeme v první části.

V druhé části odhalujeme, jak demografické a profesně-odvětvové charakteristiky samy o sobě každá zvlášť přispívají k pravděpodobnosti přechodu na práci z domova, pokud pomocí regresní analýzy zohledníme řadu dalších faktorů. Takto odhadnuté efekty jsou přesnější z pohledu úvah o případných regulačních či stimulačních opatřeních, která by měla za cíl využívání práce z domova podpořit.

V třetí části identifikujeme souvislosti práce z domova. Pro lepší pochopení tématu práce z domova jsme v rámci šetření [Život během pandemie](#) (ŽBP) zjišťovali, jaké byly hlavní překážky využití práce z domova, jak jsou vnímány její výhody, subjektivní produktivita při práci z domova a ideální rozsah práce z domova do budoucna.

Tématem práce z domova se zabýval Bajgar a kol. (2020). Autoři na základě struktury české ekonomiky odhadli, do jaké míry jsou pracovníci v různých odvětvích schopni přejít na práci z domova. Naše studie na tyto analýzy navazuje. K tomu využíváme podobný typ metodologie jako studie z USA, které zkoumají faktory predikující přechod na práci z domova během pandemie (Bick a kol. 2020, Brynjolfsson 2020). Zároveň zjišťujeme produktivitu a preference ohledně využívání práce z domova těch, kteří ji jsou schopni využívat již teď, čímž doplňujeme česká nereprezentativní šetření z jara 2020 (MPSV 2020).³ V neposlední řadě některé studie již v současnosti naznačují, že pandemie dlouhodobě ovlivní trh práce a zvýhodní pozice a pracovníky, kteří budou práci z domova schopni využívat (Barrero a kol. 2021, Bonacini a kol. 2020). Bariéry pro přechod na práci z domova pracujících v ČR ještě nebyly zjišťovány a naše výsledky by měly poukázat na možnosti veřejných politik, jak práci z domova podpořit.

³ Viz ČT 24 [Zkušenost s home office se výrazně liší. Průzkum v Česku naznačil pokles produktivity, v zahraničí ne.](#)

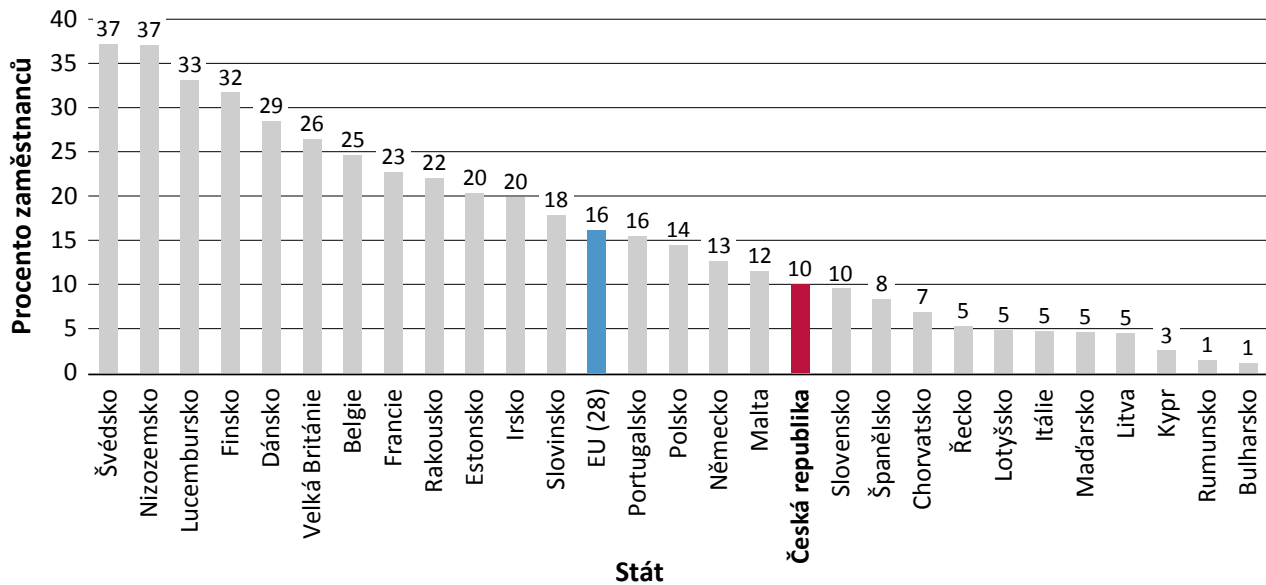
Aktuální vývoj na jaře 2021 i dlouhodobé trendy toho, jak pandemie ovlivňuje práci z domova v ČR, mapuje projekt ŽBP⁴ realizovaný *PAQ Research*. Data z projektu umožňují sledovat podíl pracujících z domova v čase za jednotlivé sociodemografické skupiny. Naše analýza využívá zejména data z období březen-prosinec 2020. Analýza se zaměřuje na pracovníky (zaměstnance a OSVČ), kteří byli v týdnu šetření zaměstnaní nebo pracovali jako OSVČ, tj. např. nebyli nezaměstnaní, nestudovali, nebyli na mateřské nebo nebyli důchodci. Vynecháváme také osoby starší 64 let, tzv. pracující důchodce. Zaměstnaní a OSVČ ovšem nemuseli daný týden pracovat, protože mohli být například nemocní, na dovolené nebo čerpat ošetřování na člena rodiny, a tak nevyužívat práci z domova. Konkrétní důvody však není možno na základě dat ŽBP určit, což v některých směrech limituje možnosti interpretace našich zjištění.

2. Přípravenost české ekonomiky na práci z domova

Česká republika před začátkem pandemie covid-19 v porovnání s ostatními zeměmi EU vykazovala podprůměrný podíl zaměstnanců pracujících z domova (**Graf 1**). Zatímco v EU využívala alespoň částečně práci z domova šestina zaměstnanců, v ČR to byla jen desetina. Jsou ovšem i státy jako Švédsko nebo Nizozemsko, kde alespoň občas z domova pracovala více než třetina zaměstnanců.

⁴ Aktuální vývoj i dlouhodobé trendy, jak pandemie ovlivňuje práci z domova v ČR, mapuje projekt ŽBP, který realizuje společnost PAQ Research. Ten umožňuje sledovat podíl pracujících z domova za jednotlivé sociodemografické skupiny. Šetření kopíruje složení dospělé populace a probíhá každé 2–3 týdny. Více o projektu a datech na <https://zivotbehempandemie.cz/projekt>.

Graf 1: Využívání práce z domova před pandemií
Podíl zaměstnanců využívajících alespoň občas práci z domova v roce 2019

Poznámky: Procento lidí, kteří v šetření uvedli, že z domova pracují alespoň občas.

Zdroj: Eurostat, mezinárodní šetření EU Labor force survey (LFS).

Reálné využívání práce z domova před pandemií však nemusí dobře vypovídat o podílu pracovníků, kteří jsou na ni je schopni přejít alespoň krátkodobě, pokud si to okolnosti vynutí. Bajgar a kol. (2020) např. odhadli, že v ČR by mohla na práci z domova přejít zhruba třetina pracovníků.⁵ To ČR opět řadí pod průměr zemí EU. Například v Německu by podle odhadů mohlo jít o 37 % a ve Švýcarsku až 45 % pracovníků. Jako důvod pro menší rozsah možného přechodu na práci z domova Bajgar a kol. (2020) uvádí velký podíl zpracovatelského průmyslu na zaměstnanosti v ČR, kde práci z domova velké části zaměstnanců brání charakter vykonávané práce.

Na druhé straně z mezinárodních srovnání nevyplývá, že by v ČR byly zásadnější technické překážky na straně domácností. Technická vybavenost českých domácností pro práci z domova je blízká průměru EU. 87 % českých domácností mělo v roce 2019 doma připojení k internetu, lehce pod průměrem EU (90 %) a podobně to je s přístupem a využíváním internetu (**Graf A1**). Vliv na využívání práce z domova může nicméně mít i kvalita a rychlost připojení k internetu. Ačkoliv tento fenomén dosud není zmapován, podle některých nereprezentativních měření má ČR srovnatelnou průměrnou rychlost internetového připojení jako průměr EU.⁶ Je však známo, že v rámci regionů ČR existují velké rozdíly.⁷

⁵ Podobný výzkum byl v zahraničí proveden Dinglem a Neimanem (2020).

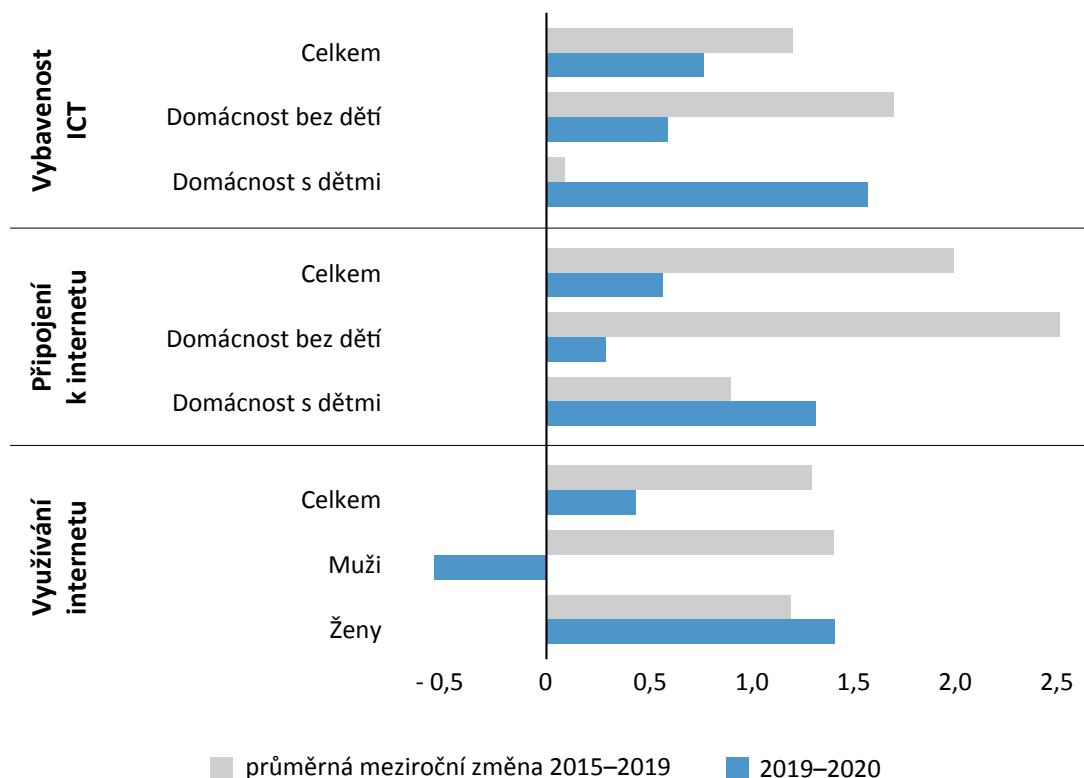
⁶ [European broadband mapping, Akamai - Q1 2017 report, Speedtest Global Index](#)

⁷ <https://www.dsl.cz>

Data z druhého čtvrtletí roku 2020 zkoumající vybavenost domácností ICT technikou ukazují, že vybavenost se s příchodem pandemie nezvýšila více než v předchozích letech (**Graf 2**). To naznačuje, že domácnosti byly z velké části technikou již vybaveny (**Graf A3**). V roce 2020 79 % domácností (oproti 78 % domácností v 2019) vlastnilo počítač nebo tablet. To je o něco nižší meziroční růst, než byl průměrně mezi lety 2015–2019. Nárůst ve vybavenosti mezi 2019–2020 nastal především v rodinách s dětmi. To bylo většinou spojené s distanční formou výuky, kdy rodiny potřebovaly další zařízení pro děti. Obdobně oproti letům 2015–2019 nenastal na jaře 2020 výraznější nárůst v míře připojení domácností k internetu a ve využívání internetu.

Důležitou roli ale mohou hrát i ICT dovednosti. Starší šetření mezi dospělou populací PIAAC 2011–2012 nenaznačuje, že by Češi měli nižší dovednosti než průměr EU (**Graf A2**). Ale například Münich (2018) na základě pravidelného šetření Eurostatu ukazuje, že *pokročilejší* ICT dovednosti české populace jsou již výrazně pod průměrem EU.⁸

Graf 2: Vybavenost a využívání ICT v domácnostech před pandemií
Procentuální změna v letech 2015–2019 a mezi lety 2019 a 2020

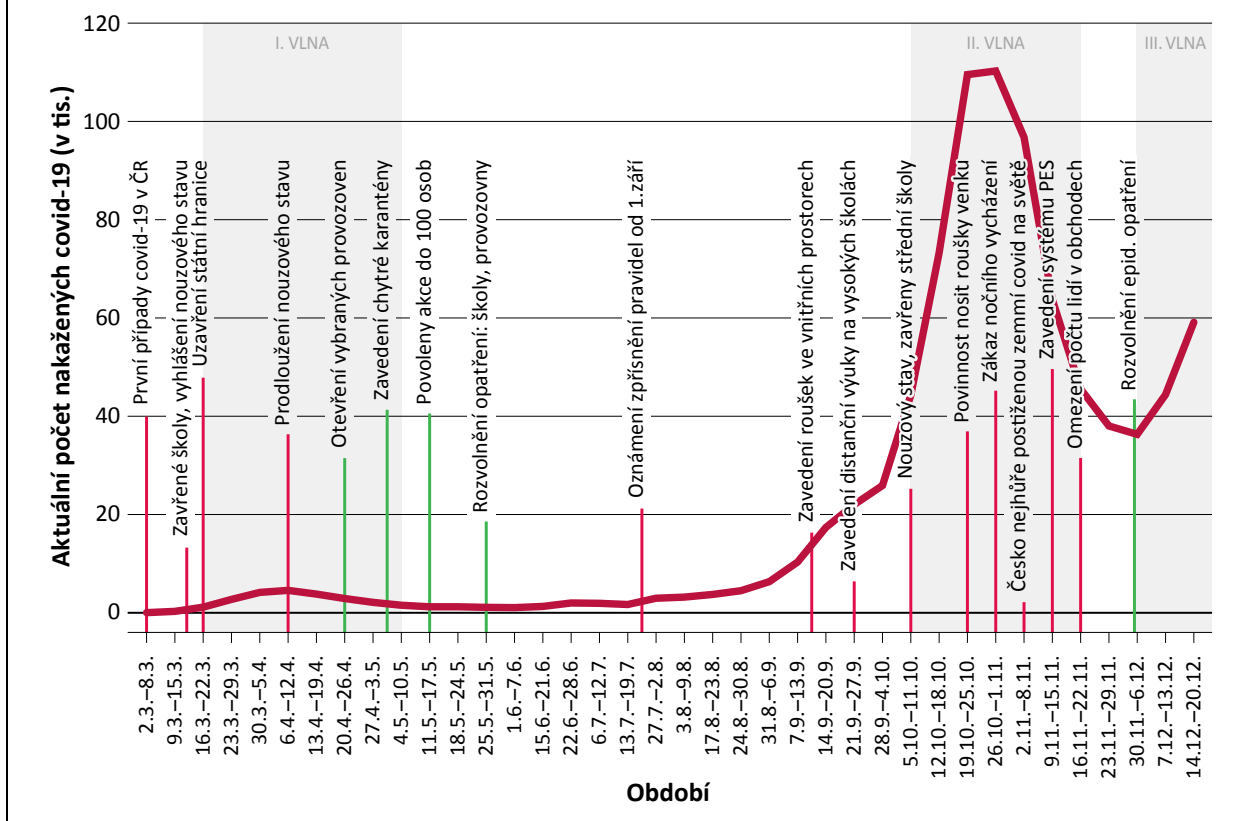
Zdroj: Český statistický úřad, Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci, vlastní výpočty

⁸ Šetření Eurostatu v členských zemích EU “ICT Usage in Enterprises”, [On-line] 2018.

Vývoj situace a vládních opatření v boji proti covid-19⁹

Graf 3 (a **Tabulka 1** v příloze) ukazuje vývoj koronavirové epidemie společně se zavedením vybraných vládních opatření a jejich následné rozvolňování v čase. Epidemický vývoj silně diktoval požadavky na omezení sociálních kontaktů, potažmo využití práce z domova.¹⁰ Na **začátku března** 2020 se objevily v ČR první případy onemocnění covid-19. V reakci na to vláda zavřela školy, většinu obchodů a provozoven a vyhlásila v **půli března** nouzový stav. **Začátkem dubna** počty nakažených kulminovaly a vláda nouzový stav prodloužila. **Koncem dubna** se začaly otevírat první provozovny, na které v následujících týdnech navázalo další uvolňování. Koncem června 2020 byla ČR téměř prostá plošných omezení. V průběhu **léta** počty nakažených mírně narůstaly. **Začátkem září** začal počet nakažených strmě růst. Nejdříve byly zavřeny vysoké a poté i střední a základní školy, postupně se zpříšňovala protiepidemická opatření. Počty nakažených kulminovaly na **přelomu října a listopadu**, kdy byl zaveden zákaz nočního vycházení a zavedena povinnost nosit roušky ve vnějších prostorech. Počátkem jara 2021 je ČR nejpostiženější zemí na světě co do počtu celkem nakažených a zemřelých na milion obyvatel.¹¹ Začátkem prosince se situace relativně stabilizovala a v některých oblastech došlo k rozvolnění protiepidemických opatření. Následoval růst počtu nakažených.

Graf 3: Opatření

⁹ Přehledný vývoje epidemie COVID-19 a návazných protiepidemických opatření lze nalézt například na webu Wikipedia: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pandemie_covidu-19_v_%C4%8Cesku.

¹⁰ Více o sociálních kontaktech lze nalézt ve studii „Sociální kontakty v časech covid-19“ (Pertold a Lichard, 2021)

¹¹ V počtu celkem nakažených na 1 milion obyvatel byly k 25. březnu 2021 horší než ČR pouze Andora a Černá hora, v počtu zemřelých na milion obyvatel pouze Gibraltar a San Marino. Světový monitor vývoje nákazy covid-19 v zemích světa <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

3. Vývoj epidemie a práce z domova

Podíl pracujících z domova s příchodem pandemie výrazně vzrostl. Bylo to přirozeně zapříčiněno tlakem na omezení interakcí, upřednostněním společenského odstupu a obavami z nákazy. Pracovníci přechodem na práci z domova snížili možnost nákazy na pracovišti a cestou do práce, zaměstnavatelé snížili riziko výpadků pracovní síly v důsledky uvalení karantény. Příspěvek k omezení šíření nákazy byl zřejmě velmi výrazný. Některým skupinám obyvatel, jako například učitelům a úředníkům, práce z domova dala možnost v těchto ztížených podmínkách pokračovat v práci, kterou by jinak vykonávali jen obtížně.

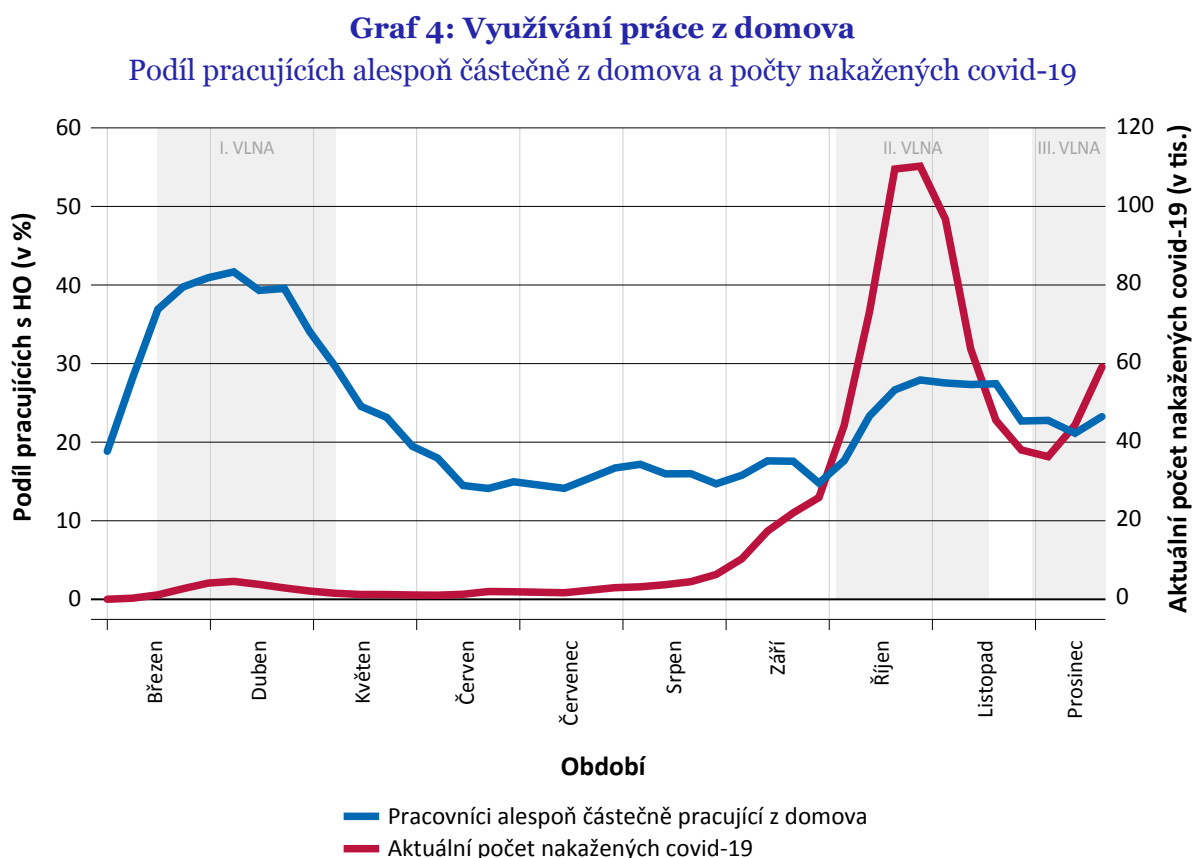
V této části ukazujeme trendy podílů pracujících alespoň částečně z domova podle vybraných sociodemografických charakteristik, jakými jsou věk, vzdělání, pracovní odvětví a další.¹² Je třeba upozornit, že grafy v této části studie nevypovídají o tom, do jaké míry jednotlivé charakteristiky predikují práci z domova. Mnohé charakteristiky totiž spolu korelují (například vzdělání a pracovní odvětví) a v grafech tudíž vidíme agregovaný efekt více charakteristik.¹³ Dekompozici těchto celkových efektů ukazujeme ve 4. části. Rozlišujeme tři způsoby výkonu povolání.

- ❖ **Práce na pracovišti znamená, že daná osoba byla v konkrétním týdnu přítomna na pracovišti celou pracovní dobu.**
- ❖ **Částečná práce z domova znamená, že práce byla vykonávána přibližně z poloviny na pracovišti a z poloviny z domova.**
- ❖ **Při úplné práci z domova pracovník pracoval výhradně z domova.¹⁴**

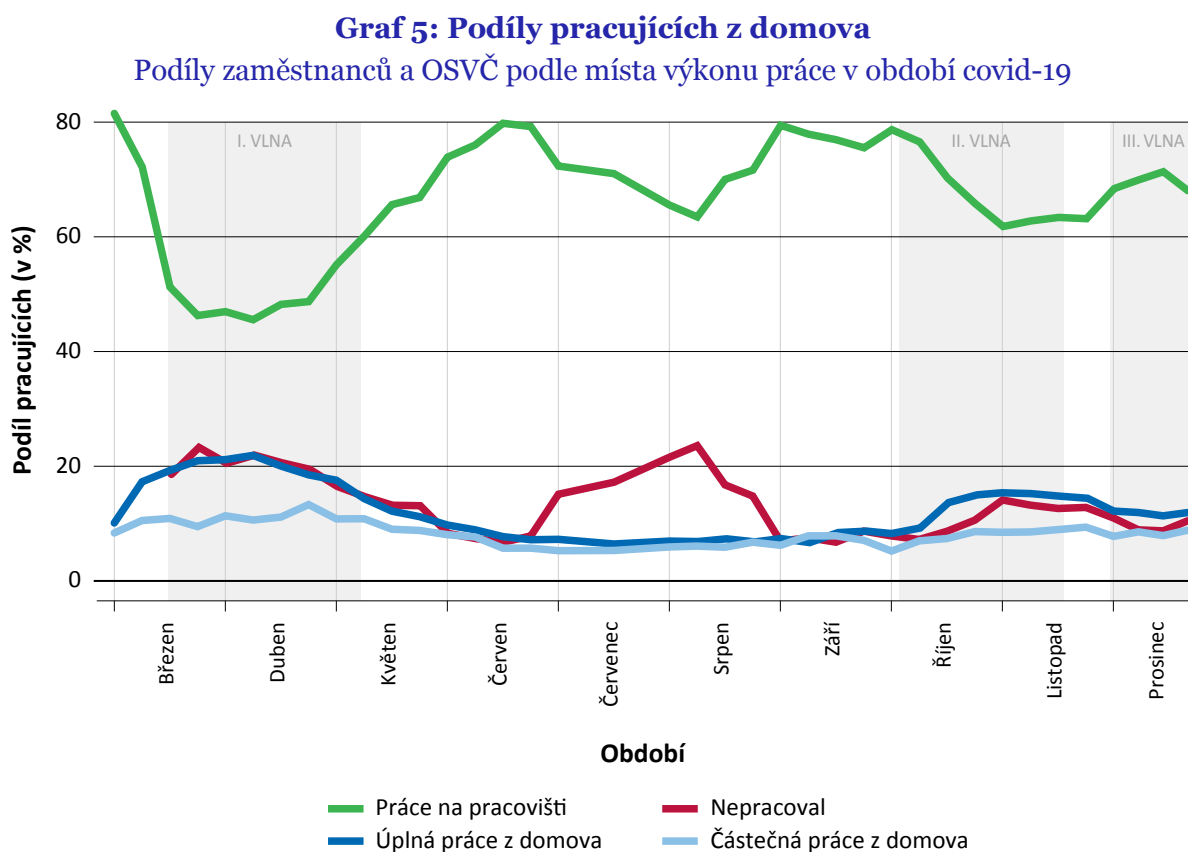
¹² Podíl pracujících definujeme jako počet pracovníků, kteří v daný týden alespoň částečně pracovali z domova oproti všem pracovníkům, kteří v daný týden pracovali (ať již z domova nebo na pracovišti). Z pohledu vývoje podílu práce z domova srovnáváme v jednotlivých týdnech reprezentativní strukturu pracovníků, jejíž složení se však v čase mění (vstup na/odchod z trhu práce, zisk/ztráta práce, čerpání dovolené, karanténa, nemocenská, neúčast v dotazníku apod.).

¹³ Například v Grafu 8 vidíme vysoké podíly pracujících z domova v odvětví peněžnictví, IT. Z tohoto konkrétního grafu již ale nedokážeme určit, zda to je dáno specifickým charakterem těchto odvětví (tj. při srovnání s jinak podobnými odvětvími) nebo tím, že zde pracuje vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných pracovníků.

¹⁴ Pokud není uvedeno jinak, podkladová data pro tabulky a grafy jsou převážena na strukturu populace.

Poznámky: Do výpočtů jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, a to ti, kteří v daném týdnu pracovali.

Poznámky: Do výpočtů jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ. V prvních dvou týdnech nebylo zjišťováno, zda dotyčný nepracoval.

Graf 4 ukazuje, že počáteční růst podílu osob pracujících alespoň částečně z domova sledoval růst počtu nově nakažených, ale zastavil se těsně nad úrovní 40 %, ¹⁵ kde během zhruba pěti týdnů vrcholící nákazy setrval. Poté podíl alespoň částečně pracujících z domova postupně až do konce června klesal, kdy dosáhl úrovně před nástupem epidemie. Mírné zvýšení v červenci a srpnu lze přisoudit nástupu letních dovolených, čemuž napovídá vývoj podílu nepracujících v **Grafu 5** ¹⁶ Opětovný růst počtu nově nakažených od konce června měl na práci z domova minimální vliv. Obdobně jako v jarní fázi, s příchodem podzimní vlny epidemie vidíme nárůst pracujících z domova. Zdaleka se však nejednalo o tak vysoké podíly jako v jarním období. Nárůst i pokles podílu pracujících byl výraznější u pracovníků, kteří pracovali z domu celou pracovní dobu, respektive celý reportovaný týden. Vývoj u pracovníků pracujících z domova částečně měl výrazně nižší dynamiku.

Graf 5 naznačuje, že v prvních měsících covid-19 krize značná část zaměstnanců a OSVČ, kteří před začátkem krize pracovali prezenčně, vůbec nepracovala nebo pracovala výhradně z domova. V podzimním období naopak oproti jaru pozorujeme nižší pokles pracujících na pracovišti. Zatímco na jaře byl podíl pracujících z domova a nepracujících podobný, na podzim byl o něco vyšší podíl pracujících z domova.

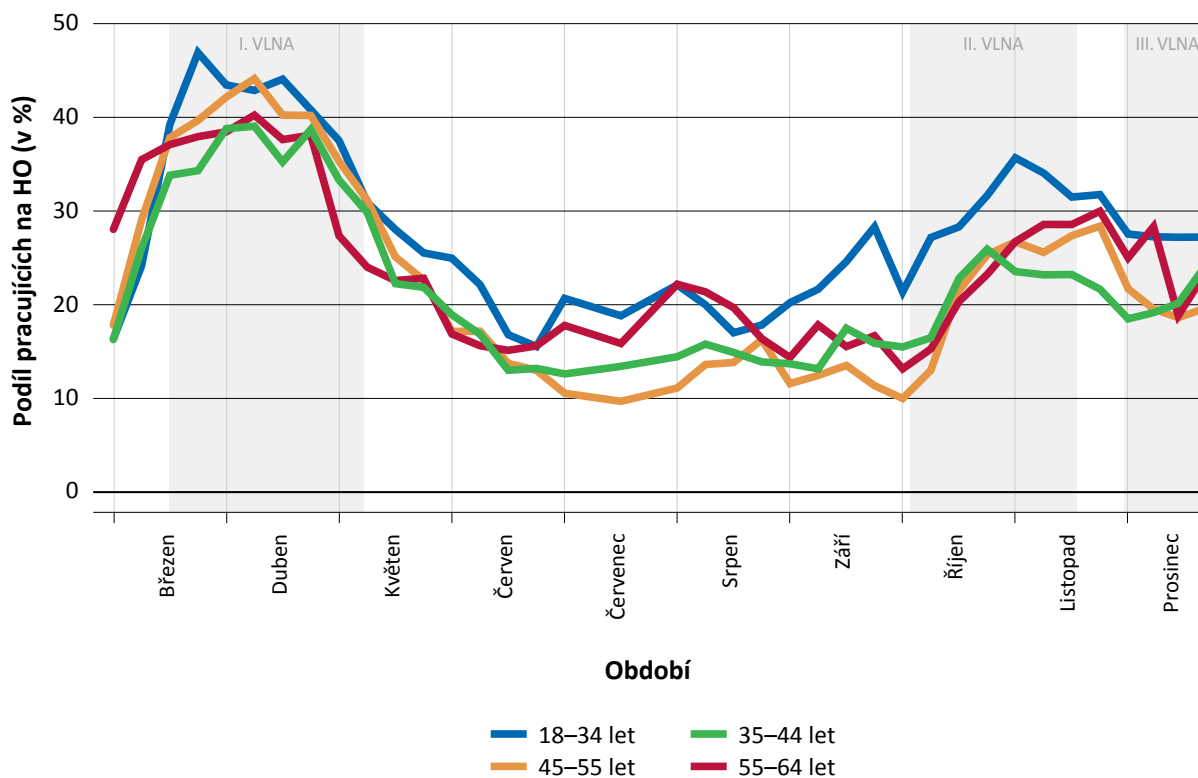
Grafy 6–9 ukazují podíly pracujících alespoň částečně z domova v rámci vybraných sociodemografických skupin. **Graf 6** ukazuje, že podíl zaměstnanců pracujících alespoň částečně z domova byl v průměru klesající s rostoucím věkem. Ačkoliv všechny věkové skupiny měly vyšší podíly pracujících z domova při vyšších počtech případů nákazy covid-19, lze pozorovat, že podíl nejmladší věkové kategorie výrazněji vzrostl již před začátkem tzv. druhé vlny pandemie začátkem září. **Graf 7** ukazuje, že největší podíl pracujících z domova byl u vysokoškolsky vzdělaných osob, což je pravděpodobně dáno typem profesí, ve kterých pracují. Následují osoby se středoškolským vzděláním s maturitou, avšak podíly byly výrazně nižší. Naopak, pracovníci se základním vzděláním a středoškolským bez maturity vykazovali nízké a v čase konstantní podíly pracujících z domova. Z pohledu odvětví, ve kterém jsou pracovníci zaměstnáni, nejvyšší podíly

¹⁵ Počítáno pouze z pracovníků, kteří v daný týden pracovali, viz poznámky pod jednotlivými grafy.

¹⁶ Je možné, že někteří pracovníci, kteří museli v období letních prázdnin pracovat zvolili distanční výkon povolání, aby mohli být například s rodinou na chatě.

pracujících z domu vykazoval sektor peněžnictví a informačních technologií, ve kterých jsou typy zaměstnání, které ze své podstaty nutně nevyžadují přítomnost na pracovišti (**Graf 8**). Podobně vysoké míry měl v prvních měsících epidemie i sektor školství. Vysoké podíly pracujících z domova byly dány plošným uzavřením školských zařízení. Naopak nejmenší podíl pracujících z domova vykazoval sektor průmyslu a zemědělství, který z velké míry vyžaduje přítomnost pracovníků na pracovišti. Překvapivě vysoké podíly pracujících vykazovala v prvních měsících epidemie i skupina *státní správa, zdravotnictví, sociální služby*, kde možnost práce z domova nebyla do začátku pandemie příliš rozšířena ani tolik podporována. Největší podíly pracujících z domu byly mezi lidmi, kteří bydlí v městech nad 100 tisíc obyvatel (**Graf 9**). V ostatních sídelních jednotkách byly podíly velmi podobné.

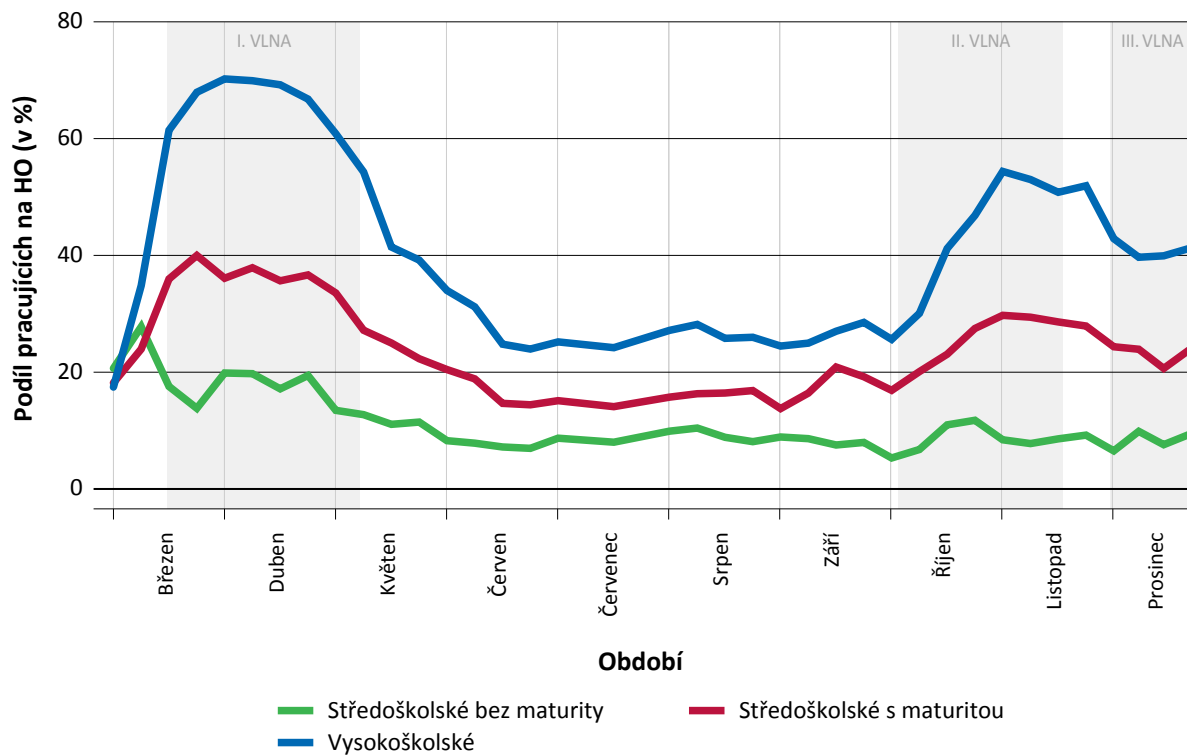
Graf 6: Podíly pracujících z domova
Podíly zaměstnanců a OSVČ podle věku v období covid-19

Poznámky: Do výpočtů jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daných týdnech pracovali.¹⁷

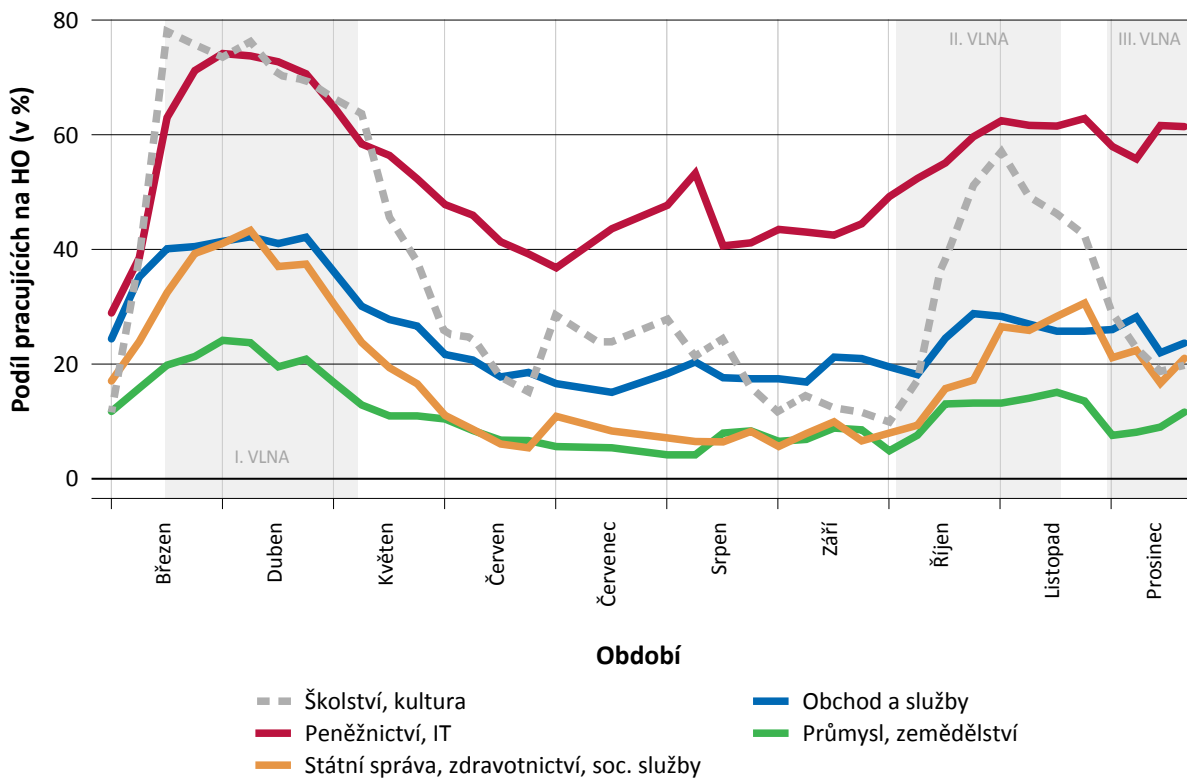
¹⁷ Nejmladší věková skupina je širší z toho důvodu, že počty zaměstnanců a OSVČ v mladších ročnících jsou nízké. To je pravděpodobně dáno velkým množstvím studentů v těchto kohortách. Nejnižší věková skupina je tedy s velkou pravděpodobností značně heterogenní.

Graf 7: Podíly pracujících z domova
Podíly zaměstnanců a OSVČ podle vzdělání v období covid-19

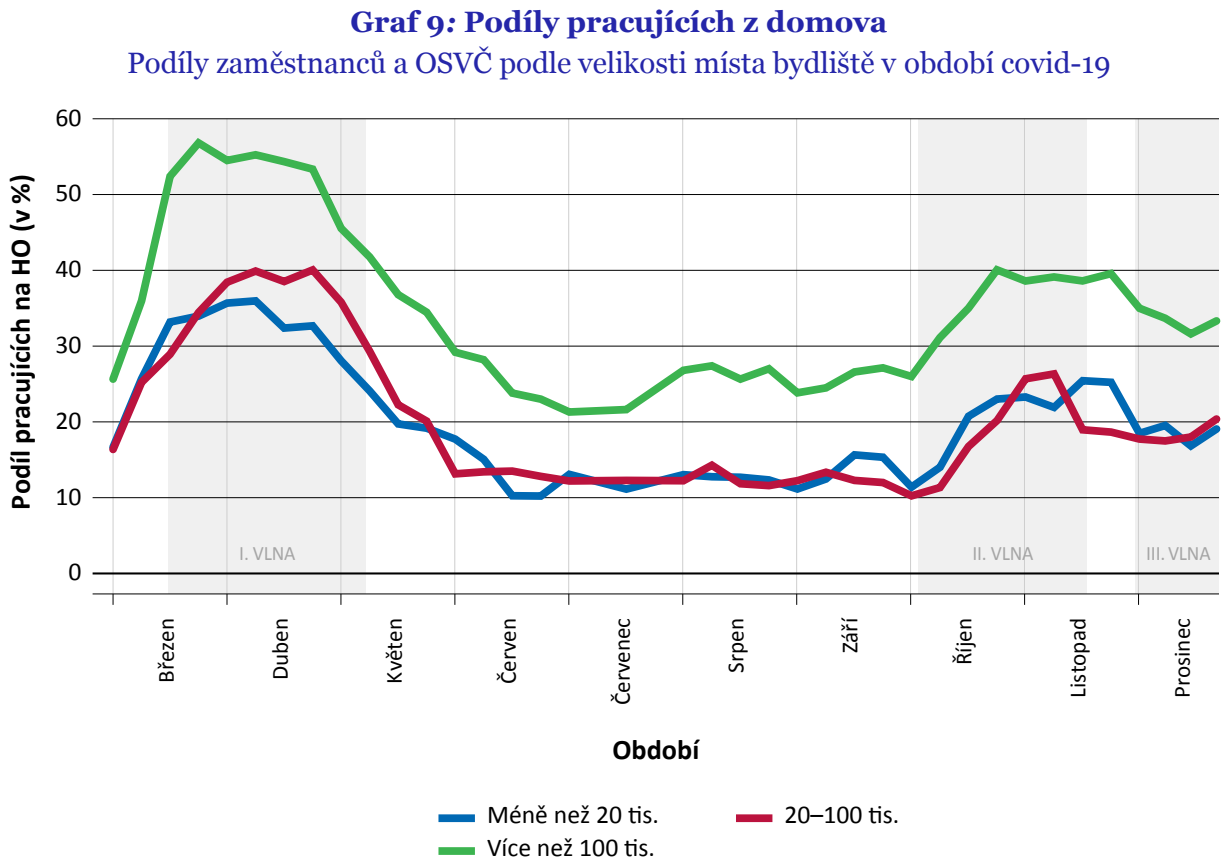

Poznámky: Do výpočtů jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daných týdnech pracovali.

Graf 8: Podíly pracujících z domova
Podíly zaměstnanců a OSVČ podle odvětví v období covid-19

Poznámky: Do výpočtů jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daných týdnech pracovali. Vysoký podíl pracujících z domova mezi zaměstnanými ve školství plyne z uzavření školských zařízení (viz Tabulka A1).

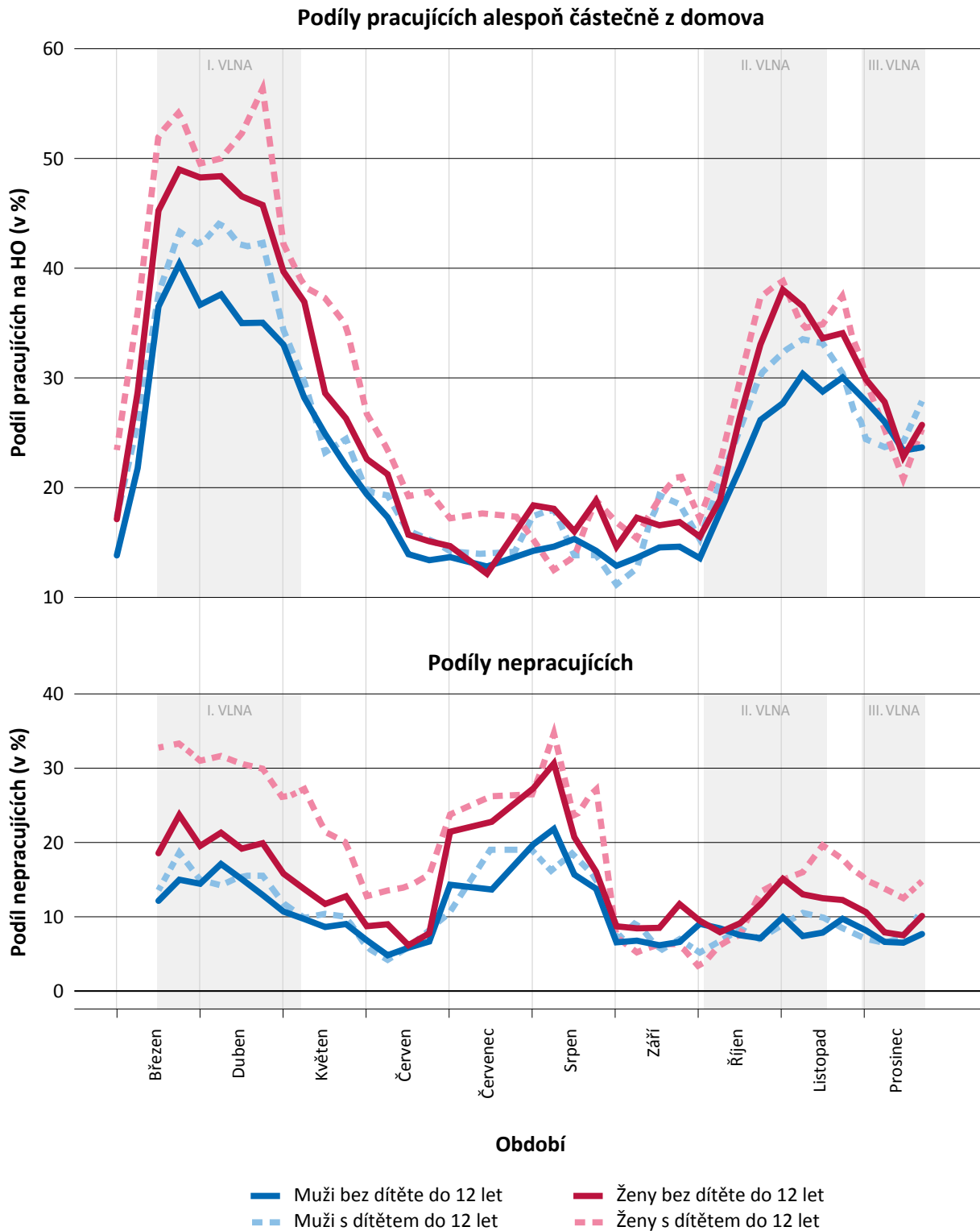
Poznámky: Do výpočtů jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daných týdnech pracovali. Místem bydliště se rozumí obec/město.

Ženy v průměru pracovaly z domova více než muži, v jarních měsících byl rozdíl stabilně okolo 10 procentních bodů, na podzim byl rozdíl nižší (**Graf 10**). V průběhu jarní i podzimní epidemické vlny výrazně více pracovali z domova pracovníci s malými dětmi, a to jak ženy, tak muži. V období nižších výskytů onemocnění covid-19 byly rozdíly nižší. Matky malých dětí, které uvedly, že jsou v zaměstnaneckém poměru nebo pracují jako OSVČ, měly oproti ostatním skupinám větší podíly nepracujících a pravděpodobně se staraly v rámci institutu ošetrovního o děti.¹⁸ Otcové malých dětí naopak vykazovali podobné podíly nepracujících jako zbytek mužů.

¹⁸ Nepracujícími máme na mysli ty, kteří odpověděli, že jsou zaměstnanci nebo OSVČ (tj., nejsou studenty, důchodci apod.), ale v daný týden z blíže neupřesněného důvodu nepracovali (např. z důvodu nemoci, dovolené nebo ošetrování člena rodiny).

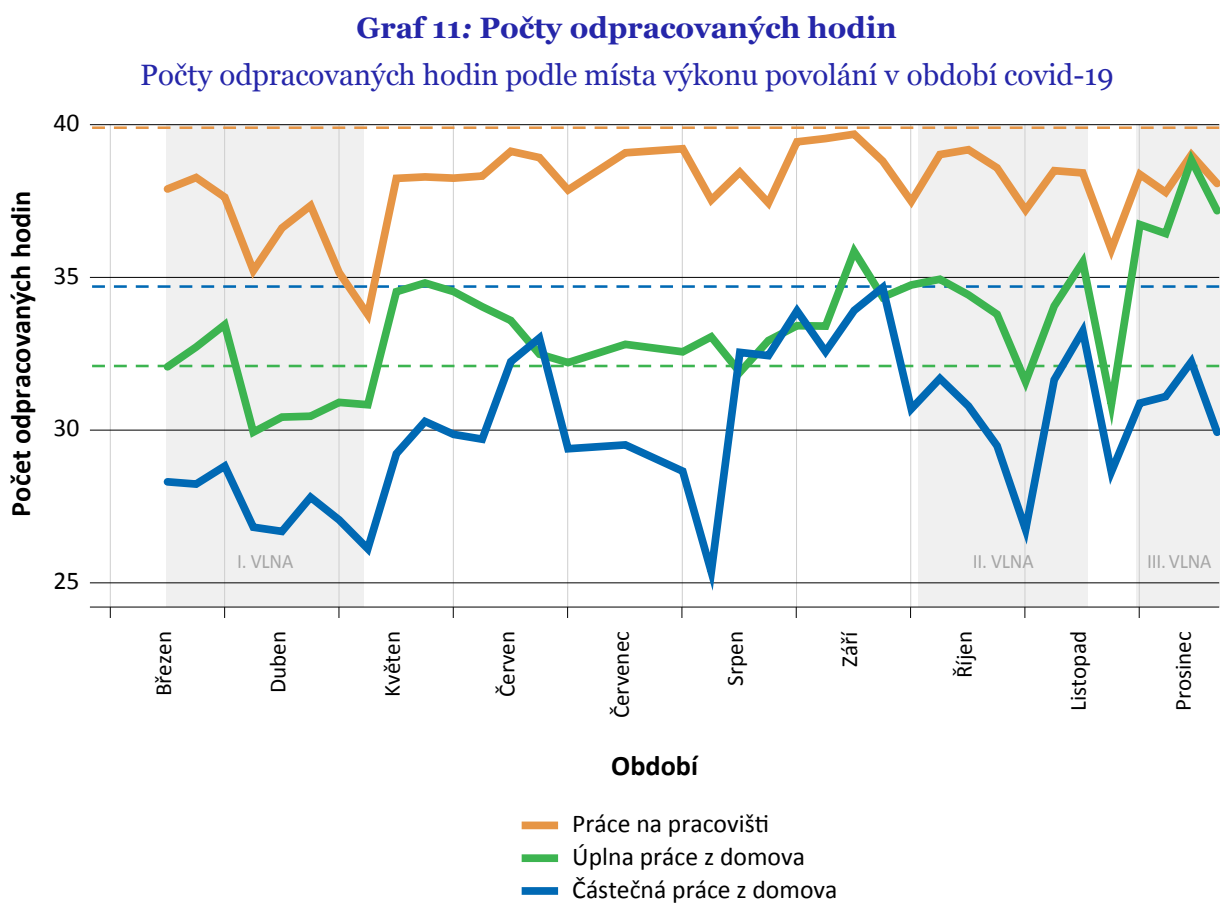
Graf 10: Podíly pracujících z domova a podíly nepracujících

Podíly zaměstnanců a OSVČ podle pohlaví a přítomnosti dítěte do 12 let v domácnosti v období covid-19

Poznámky: V horním grafu jsou do výpočtů zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daných týdnech pracovali. V prvních dvou týdnech nebylo zjišťováno, zda dotýčný nepracoval.

Průměrný počet odpracovaných hodin u zaměstnanců a OSVČ, kteří pracovali částečně z domova nebo na pracovišti, byl většinu sledovaného období pod hranicí průměrného počtu odpracovaných hodin před pandemií (**Graf 11**).¹⁹ Pracovníci částečně pracující z domova vykazovali nižší počty odpracovaných hodin než pracovníci plně pracující z domova, což může být dáno tím, že někteří z nich pracovali na částečný úvazek.²⁰ Nejnižší počty odpracovaných hodin byly reportovány od března do května, v průběhu první vlny epidemie. U pracovníků plně pracujících z domova je zřetelný mírný pokles počtu odpracovaných hodin v průběhu prázdnin, pravděpodobně kvůli častějšímu čerpání dovolených.

Poznámky: V grafu jsou do výpočtů zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daných týdnech pracovali. Přerušovaná čára ukazuje průměrnou odpracovanou dobu pro jednotlivé skupiny před krizí; pro výpočet jsou použity hodnoty a rozdělení pracovníků v prvním týdnu.

¹⁹ Průměrný počet odpracovaných hodin před pandemií je vykazován na základě skupin pracovníků (tj. podle způsobu výkonu pracovní činnosti) v prvním týdnu sběru dat, a tudíž přímo neodpovídá struktuře pracovníků v následujících týdnech. Z těchto důvodů není prakticky možné jednoduše interpretovat vztahy mezi odpracovanými hodinami v daném týdnu a průměrnými odpracovanými hodinami v jednotlivých skupinách před začátkem pandemie.

²⁰ V šetření ŽBP jsou zjišťovány pouze počty odpracovaných hodiny bez uvedení typu úvazku.

4. Dílčí dopady demografických charakteristik

V předchozích kapitolách bylo představeno, jak byla práce z domova využívána v průběhu pandemie napříč demografickými skupinami. Tento typ shrnutí dává dobrý přehled o využití práce z domova, avšak již nedokáže říci, do jaké míry jednotlivé charakteristiky pracovníků (očistěné o další efekty pomocí regresní analýzy) korelují s využitím práce z domova. Tato informace může být důležitá pro tvorbu politik, jež mají za úkol navýšit či umožnit navýšení počtu lidí pracujících z domova. Za pomocí lineárních regresí proto rozkládáme celkový efekt na efekty dílčí. Ukazujeme tak, jak jednotlivé charakteristiky, jakými jsou věk, vzdělání, pohlaví atp., přispívají k míře využívání práce z domova.

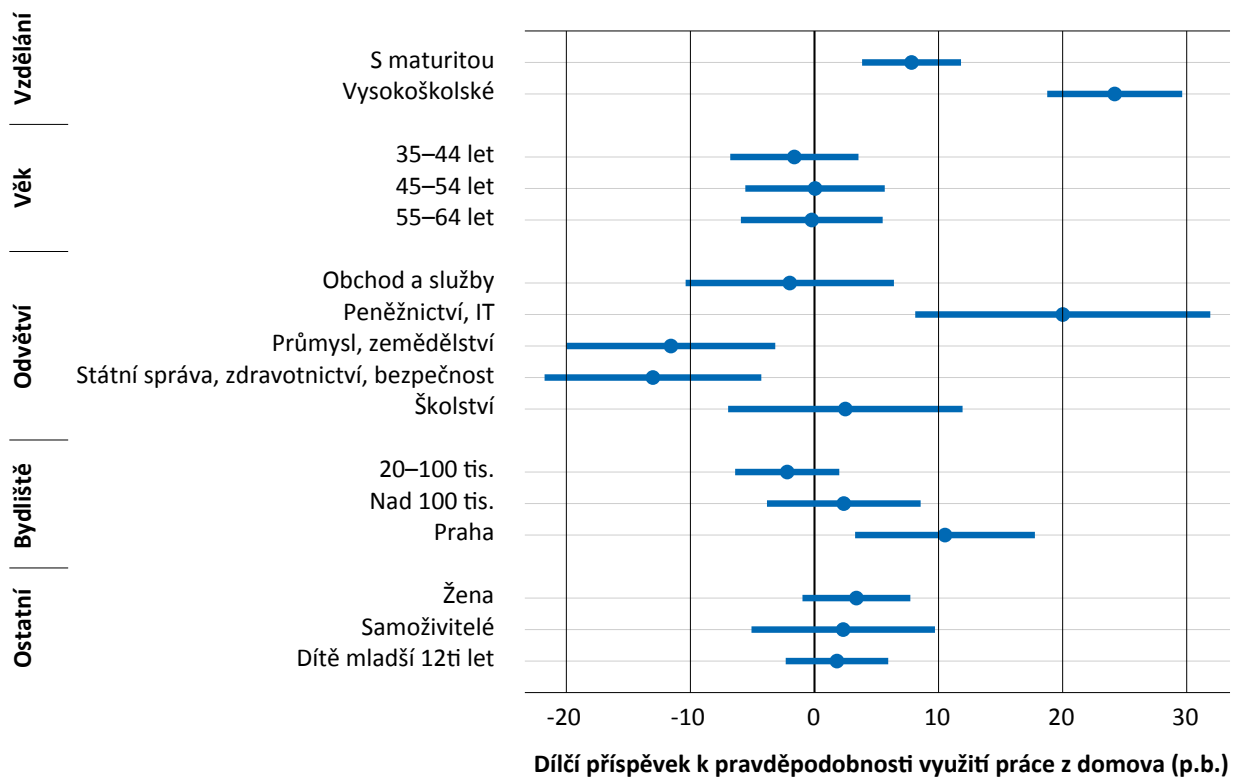
Graf 12 ukazuje efekty jednotlivých charakteristik pro jinak podobné pracovníky v obdobných týdnech (tj. po zohlednění dalších pozorovaných charakteristik a značně rozdílné potřeby využití práce z domova v jednotlivých týdnech).²¹ Skupiny, ke kterým jsou odhadnuté hodnoty porovnávány, jsou vynechány.²² Charakteristikami s největším dílčím dopadem na přechod na práci z domova jsou zejména úroveň vzdělání a odvětví zaměstnání. Například u člověka s vysokoškolským vzděláním ve srovnání s jinak stejnou osobou bez maturity, byla přibližně o 25 procentních bodů (p. b.) větší pravděpodobnost, že někdy od března do konce roku 2020 pracoval z domova. Obdobně lze interpretovat i ostatní odhadnuté koeficienty. Výsledky ukazují, že rozsah využití práce z domova výrazně koreluje pouze s několika málo vybranými charakteristikami.²³ Jedná se zejména o charakteristiky, které jsou spojeny s pracovní pozicí nebo odvětvím.²⁴ Z toho lze usuzovat, že využití práce z domova bylo dáno zejména možnostmi konkrétní pracovní pozice vykonávat práci mimo pracoviště.

²¹ Jsou reportovány koeficienty a jejich 95% intervaly pro „pooled OLS“ model, kde závislou proměnnou je 1, když pracovník v daném týdnu pracoval z domova a 0, pokud vykonával práci na pracovišti. Odhady kontrolují tzv. týdenní fixní efekty a standardní chyby odhadnutých koeficientů jsou založeny na metodě „cluster-robust SE“ na úrovni jednotlivých osob.

²² Skupinami, ke kterým jsou efekty poměřovány, jsou: pracovníci bez maturity (vzdělání), pracovníci mladší 35 let (věk), neuvedený sektor zaměstnání (obor), bydliště menší než 20 tisíc obyvatel (bydliště), muž (pro proměnnou žena), pracovníci bez dítěte, případně s dítětem, ale žijící v páru (samoživitelé), bez dítěte mladšího 12 let (dítě mladší 12 let).

²³ Hodnota „R²“ je v případě tohoto modelu 0,18 tj., zvolené vysvětlující proměnné vysvětlují 18 % variability využití práce z domova.

²⁴ V ŽBP sice není typ pracovní pozice zjišťován, avšak silně koreluje se vzděláním.

Graf 12: Dopad charakteristik na využití práce z domova

Poznámky: Hodnoty na horizontální ose představují průměrné zvýšení či snížení pravděpodobnosti (v procentních bodech) využití práce z domova spojenou s charakteristikou uvedenou na vertikální ose. Zvýšení/snížení se vztahuje k charakteristice, která není v seznamu uvedena (např. vzdělání bez maturity, mladí 18–34 let, zemědělství, obce do 20 000 obyvatel, muži, bez dítěte do 12 let). Úsečky potom vymezují rozsah, kde se skutečná hodnota efektu vyskytuje s 95% pravděpodobností (konfidenční intervaly).

Body odpovídají hodnotám odhadnutých koeficientů z regresní rovnice (tzv. „pooled OLS, kde závislou proměnnou je 1, když pracovník v daném týdnu pracoval z domova a 0 pokud vykonával práci na pracovišti). Odhady kontrolují pro fixní efekty týdnů a jsou použity „cluster-robust SE“ na úrovni jednotlivých osob. Do výpočtu jsou zahrnuti všichni zaměstnanci a OSVČ šetření ŽBP v průběhu v období března až prosince 2020, kteří vykážali, že v daném týdnu pracovali.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

Přechod na práci z domova

Dále nás zajímalo, které z charakteristik a do jaké míry byly spojeny s přechodem pracovníků na práci z domova v období pandemie. Zaměřili jsme se na pracovníky, kteří před první a druhou vlnou pandemie vykonávali práci na pracovišti a s nastupující epidemickou vlnou (v průběhu pěti týdnů s nevyššími podíly pracujících z domova)²⁵ přešli alespoň částečně na práci z domova.

²⁵ Jedná se o 5 týdnů, které začínaly 23. 3. v případě první a 19. 10. v případě druhé vlny.

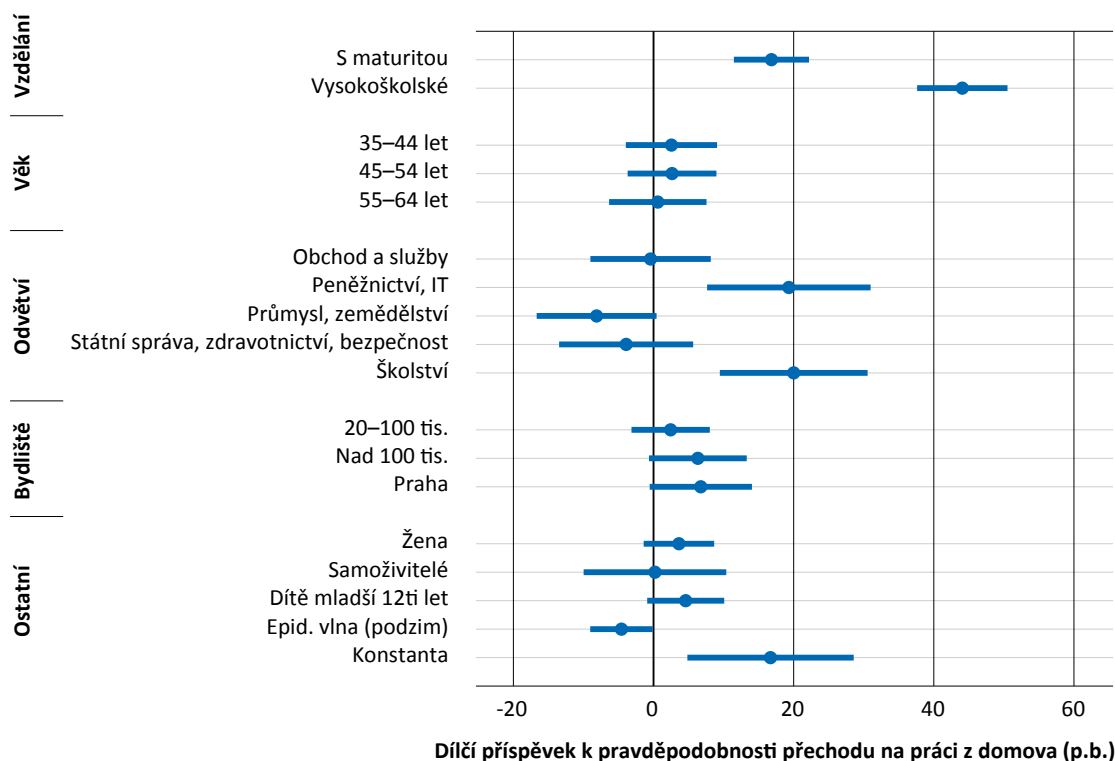
Graf 13 ukazuje v procentních bodech dílčí průměrný příspěvek konkrétní charakteristiky k pravděpodobnosti přechodu na práci z domova. Linie znázorňují jejich 95% konfidenční intervaly odhadů. Skupiny, ke kterým jsou odhadnuté hodnoty porovnávány (tj. neměly v porovnání se zbývajícími skupinami žádný vztah s přechodem na práci z domova), jsou z grafů vynechány.²⁶

Výsledky jsou obecně velmi podobné výše uvedeným, které ukazují čistě korelace, zatímco těmito odhady se přibližujeme interpretaci kauzálních efektů. Z **Grafu 13** vyplývá, že výraznými determinanty byly zejména vzdělání a obor působnosti. Pracovníci s vysokoškolským vzděláním, v porovnání se vzděláním bez maturity, měli o více než 40 p.b. větší pravděpodobnost přechodu na práci z domova. To je největší naměřený efekt. U pracovníků s maturitou je tento efekt nižší a činí přibližně 20 p. b. Efekty podobných velikostí jsou také v sektorech peněžnictví, IT a školství.²⁷ Naopak pracovníci v oblasti průmysl, zemědělství přešli na práci z domova, v porovnání se zaměstnanci, kteří neuvedli sektor zaměstnání, výrazně méně. Další charakteristiky predikují přechod na práci z domova pouze mírně a odhadnuté vztahy jsou mnohdy statisticky nevýznamné. O něco větší vliv na přechod na práci z domova mělo bydliště ve větším městě, přítomnost malého dítěte a pohlaví. Naopak pracovníci méně přecházeli na práci z domova v průběhu podzimní vlny epidemie, přičemž jednotlivé charakteristiky měly podobné efekty v obou vlnách (viz **Graf A4** v příloze). Výsledky celkově naznačují, že přechody na práci z domova byly výrazně ovlivněny charakterem vykonávané práce.²⁸ Do jisté míry lze říct, že během jarní vlny epidemie si ekonomika se svou strukturou vyzkoušela maximální možnou míru přechodu na distanční výkon povolání.

²⁶ Skupinami, ke kterým jsou efekty poměřovány, jsou: pracovníci bez maturity (vzdělání), pracovníci mladší 35 let (věk), neuvedený sektor zaměstnání (obor), bydliště menší než 20 tisíc obyvatel (bydliště), muž (pro proměnnou žena), pracovníci bez dítěte, případně s dítětem, ale žijící v páru (samoživitelé), bez dítěte mladšího 12 let (dítě mladší 12ti let), jarní epidemická vlna (Epid. vlna (podzim)).

²⁷ Zatímco v sektoru peněžnictví, IT lze předpokládat, že vysoký počet přechodů byl dán jejich možností, v případě školství byl přechod na práci z domova spíše vynucen uzavřením škol.

²⁸ Vzdělání silně koreluje s typem povolání, které vzhledem k četnosti profesí není v *Život během pandemie* zjišťováno.

Graf 13: Dopad charakteristik na přechod na práci z domova

Poznámky: Hodnoty na horizontální ose představují průměrné zvýšení či snížení pravděpodobnosti (v procentních bodech) přechodu na práci z domova spojenou s charakteristikou uvedenou na vertikální ose. Zvýšení/snížení se vztahuje k charakteristice, která není v seznamu uvedena (např. vzdělání bez maturity, mladí 18–34 let, zemědělství, obce do 20 000 obyvatel, muži, bez dítěte do 12 let). Úsečky potom vymezují rozsah, kde se skutečná hodnota efektu vyskytuje s 95% pravděpodobností (konfidenční intervaly).

Body odpovídají hodnotám odhadnutých koeficientů z regresní rovnice (tzv. „pooled OLS, kde závislou proměnnou je 1, když pracovník v daném týdnu pracoval z domova a 0 pokud vykonával práci na pracovišti). Jsou použity „robust SE“. Do výpočtu jsou zahrnuti všichni zaměstnanci a OSVČ šetření ŽBP, kteří v průběhu března a října 2020 před nástupem epidemiologické vlny vykonávali práci na pracovišti a s jejím začátkem přešli na práci z domova.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

Odvětví průmyslu a zemědělství vykazovalo nízký počet přechodů na práci z domova, přičemž v samotném zpracovatelském průmyslu pracuje necelých 1,5 milionů pracovníků, což jej činí odvětvím s nejvyšší zaměstnaností v ČR.²⁹ Z toho důvodu jsme se ptali, zda je vliv jednotlivých charakteristik v tomto odvětví oproti ostatním odvětvím odlišný. Výsledky (**Graf A6** v příloze) naznačují, že jednotlivé charakteristiky neměly oproti ostatním odvětvím odlišný efekt na přechod na práci z domova.³⁰ Zároveň pozorujeme statisticky významný efekt u žen a rodičů malých dětí. Je možné, že pracovníci v těchto skupinách si záměrně vybrali flexibilnější pracovní pozice. Naopak, velikost bydliště v průmyslu a zemědělství vliv na přechod na práci z domova nemá.

²⁹ [Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE](#)

Přechod na práci z domova na jaře, ale na podzim již ne?

Přehledové grafy v sekci 3 ukazují, že podíly alespoň částečně pracujících z domova byly v průběhu podzimní epidemické vlny výrazně nižší než v průběhu vlny jarní. Ptali jsme se tedy, jaké charakteristiky předurčují, že pracovník, který přešel na alespoň částečnou práci z domova na jaře, nepřešel na alespoň částečnou práci z domova také v průběhu podzimní vlny. Z našich výsledků vyplývá, že jedinou statisticky významnou proměnnou je zde nejvyšší dosažené vzdělání (**Graf A7** v příloze).³¹ U pracovníků bez maturity byla přibližně o 48 p. b. nižší pravděpodobnost, že přešli na práci z domova stejně jako v průběhu jarní vlny (v porovnání s vysokoškolsky vzdělanými pracovníky, kteří přešli na práci z domova v průběhu jarní vlny). U pracovníků s maturitou to bylo ve stejném srovnání přibližně 20 p. b. Zda byl tento efekt dán čistě vzděláním, nebo například pracovní pozicí a dalšími charakteristikami a jevy korelovanými s dosaženým vzděláním, není možno s ohledem na dostupná data posoudit.

5. Vnímání práce z domova

Současná pandemie spojená s vyšším využíváním práce z domova mohla ovlivnit, jak pracující vnímají práci z domova a v jaké míře ji budou chtít v budoucnu využívat. Ačkoliv v současné době je využívání práce z domova do velké míry ovlivněno možnostmi ekonomiky a jednotlivých pozic, v běžných časech bude více záležet na preferencích a postojích pracujících. Abychom tyto změny mohli prozkoumat, ptali jsme se respondentů v doplňujících otázkách ŽBP na následující okruhy: bariéry využívání práce z domova, vnímání výhod práce z domova, chování v oblasti IT bezpečnosti, vnímanou efektivitu práce z domova oproti práci na pracovišti a zájem využívat po odeznění pandemie.

Bariéry využívání práce z domova?

V období 23. března až 20. prosince 2020 pracovalo alespoň týden z domova 51,7 % pracujících. Z nich alespoň částečně pracovalo před vypuknutím pandemie z domova 13,5 %. To znamená, že skoro polovina zaměstnanců a OSVČ během pandemie z domova nepracovala vůbec. Jak už ukázaly předešlé části a shrnuje **Tabulka A2** v příloze, na práci z domova méně přecházeli muži, lidé s nižším vzděláním a také pracovníci bez dětí.

³⁰ Rozdíly odhadů nelze interpretovat jako odlišné díky širokým konfidenčním intervalům.

³¹ Dalšími proměnnými, které jsme zkoumali, byly: věkové skupiny, odvětví, místo bydliště, pohlaví, přítomnost dítěte na základním stupni v domácnosti a indikace samoživitelů.

Na důvody nevyužití práce z domova se šetření ŽBP ptalo začátkem prosince 2020 všech respondentů, kteří v prvních dvou týdnech v prosinci nevyužívali práci z domova.³² To představuje 64 % ze všech pracujících v daném časovém období. Respondenti mohli vybrat více položek, jelikož bariér pro práci z domova mohlo existovat více.

- ❖ Nejčastěji respondenti uvedli, že jim přechod na práci z domova neumožňoval charakter jejich práce (78 %). Pětina respondentů, která uvedla, že u nich práce z domova možná je, byli v drtivé většině ti, kteří během pandemie z domova po nějakou dobu pracovali, ačkoliv ne během prosince.
- ❖ Častěji jako důvod nevyužití práce z domova reportovali lidé pracující v průmyslu a zemědělství (84 %) a státní správě (80 %) než ve školství (63 %), IT a financích (60 %).

Výsledky naznačují, že většina pracujících, u kterých byl podle jejich názoru přechod na práci z domova možný, této možnosti alespoň po nějakou dobu využila. To je v souladu s domněnkou, že během pandemie si všichni, co mohli, práci z domova vyzkoušeli. Někteří pracovníci si ovšem nemusí uvědomovat, že by práci z domova mohli využívat částečně. Nebo nemusí znát IT technologie, které by jim to umožnily.

Další bariéry byly uváděny výrazně méně. 12 % respondentů uvedlo, že raději chodí do práce, než pracují z domova³³ a 12 % respondentů uvedlo, že jim zaměstnavatel práci z domova neumožňuje. V neposlední řadě, 10 % respondentů uvedlo, že jedním z důvodů, proč nepracovali z domova, je, že nemají obavy z koronaviru. Ostatní důvody uvedlo méně než 10 % respondentů.

Výhody práce z domova

Práce z domova má řadu výhod, které ji činí atraktivní. Do jaké míry to ale jednotlivé skupiny pracujících oceňují, nebylo v ČR dosud známo. Pracovníci, kteří využili práci z domova v prosinci 2020, v šetření hodnotili šest vybraných výhod práce z domova na škále o až 10 (nejvyšší) bodů.³⁴ Výhody práce z domova zahrnovaly například časovou

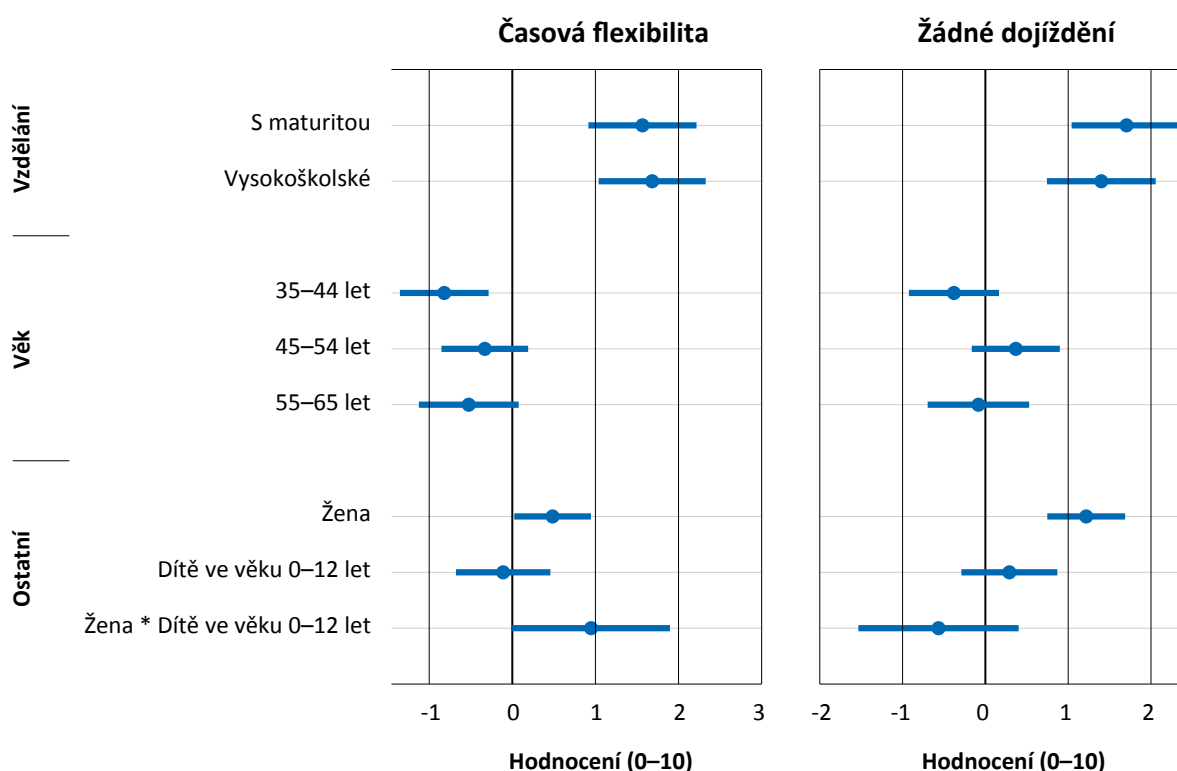
³² Na důvody jsme se nemohli zeptat pouze těch, kteří během celého roku nikdy HO nevyužili, protože to online systém dotazování společnosti realizující výzkum neumožňoval.

³³ Nejčastěji reportováno v odvětvích IT a financí (31 %) a školství (28 %), nejméně v průmyslu a zemědělství (9 %). To potvrzuje, že na podzim více než na jaře záleželo na volbě pracujících než pouze na rozhodnutí zaměstnavatele.

³⁴ Jedná se pouze o respondenty, kteří v týdnech 30. 11. až 6. 12. pracovali z domova.

flexibilitu, soustředění se na práci, kontakt s rodinou nebo žádné dojíždění.³⁵ Nejvíce pozitivně byla hodnocena nepotřeba dojíždění (7,1 bodů) a časová flexibilita (6,5). Nejméně lidé naopak oceňovali možnost pracovat mimo místo bydliště, například na chatě (5,2) a lepší soustředění se na práci (5,1).

Graf 14: Vnímání výhod práce z domova

Poznámky: Hodnoty na horizontální ose odpovídají průměrnému počtu dodatečných hodnotících bodů na škále 0–10 příslušející dané osobní charakteristice. Otázky jsou na škále 0 (vůbec pro mě není výhoda) – 10 (je pro mě velká výhoda).

Body odpovídají hodnotám koeficientů z regresní rovnice (OLS). Úsečky představují 95% konfidenční intervaly (skutečná hodnota se s 95% pravděpodobností nachází v tomto rozsahu).

Do výpočtu jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daném týdnu pracovali. V regresi je kontrolováno kromě zobrazených proměnných také odvětví a velikost sídla.

Zdroj: Data Život během pandemie a vlastní výpočty.

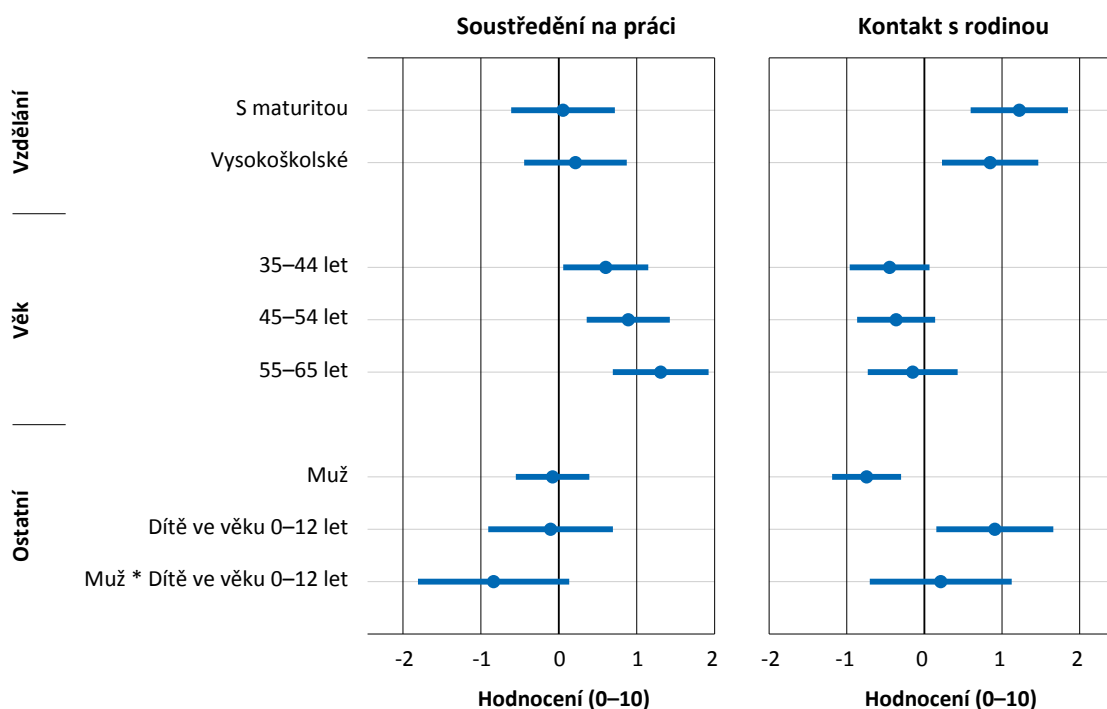
Grafy 14 a 15 ukazují, jak charakteristiky pracovníků korelují s intenzitou vnímání různých výhod práce z domova. Efekt na horizontální ose vyjadřuje průměrný počet dodatečných hodnotících bodů spojený s danou osobní charakteristikou:

³⁵ Úplné znění možnosti: 1) Možnost určit si pracovní dobu, 2) Úspora času běžně stráveného např. dojížděním do práce, 3) Větší soustředěnost na práci, 4) Větší kontakt s rodinou, 5) Možnost pracovat i mimo své bydliště (např. na chatě) a 6) Nemusím mít strach, že se na pracovišti nakazím koronavirem.

- ❖ Mladší pracovníci (18–34 let) si cenili časové flexibility více než starší pracovníci s jinak podobnými charakteristikami (pohlaví, vzdělání, odvětví).
- ❖ Starší pracující (45+ let) více oceňovali možnost soustředění se na práci, když pracují z domova.
- ❖ Lidé s vyšším vzděláním oceňovali časovou flexibilitu, žádné dojíždění i větší kontakt s rodinou.

Časové flexibility si na práci z domova více cenily ženy, které mají dítě ve věku 0–12 let. To naznačuje, že si matky při práci z domova mohly pružněji zorganizovat pracovní a rodinné povinnosti. Kromě toho mohlo hrát roli, že i muži pracovali častěji z domova, a tak mohli více pomáhat s péčí o děti a dalšími povinnostmi. Muži s menšími dětmi se u práce z domova hůře soustředili než muži se staršími dětmi nebo bez dětí. To by mohlo být právě z důvodu, že více pomáhali v domácnosti. Reálné zapojení bohužel nejsme z dat schopni posoudit. Je také možné, že se muži v domácnostech s malými dětmi sice hůře soustředili při práci z domova, ale do péče se více nezapojovali.

Graf 15: Vnímání výhod práce z domova

Poznámky: Hodnoty na horizontální ose odpovídají průměrnému počtu dodatečných hodnotících bodů na škále 0–10 příslušející dané osobní charakteristice. Otázky jsou na škále 0 (vůbec pro mě není výhoda) – 10 (je pro mě velká výhoda).

Body odpovídají hodnotám koeficientů z regresní rovnice (OLS). Úsečky představují 95% konfidenční intervaly (skutečná hodnota se s 95% pravděpodobností nachází v tomto rozsahu).

Do výpočtu jsou zahrnuti pouze zaměstnanci a OSVČ, kteří v daném týdnu pracovali. V regresi je kontrolováno kromě zobrazených proměnných také odvětví a velikost sídla.

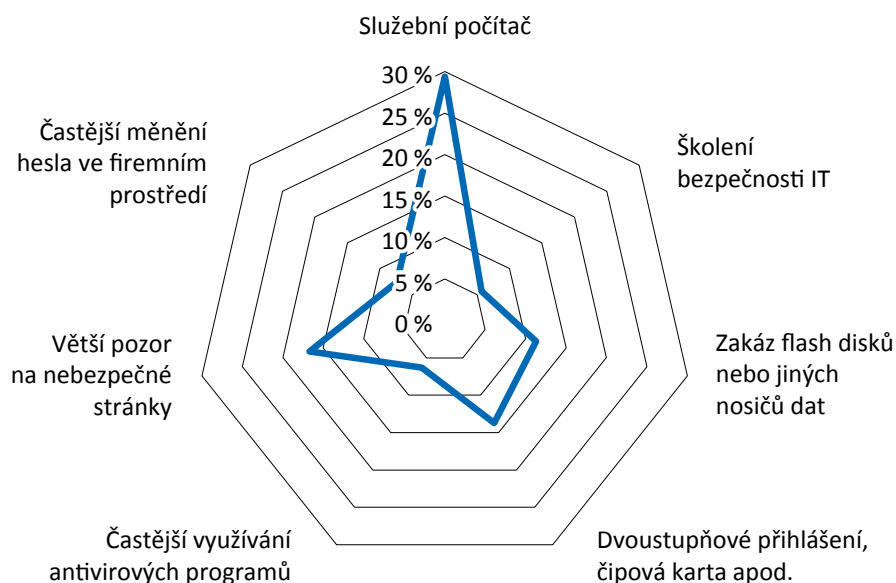
Zdroj: Data Život během pandemie a vlastní výpočty.

Práce z domova a IT bezpečnost

Pracující z domova se často ze dne na den ocitli mimo zabezpečené firemní IT systémy. Z toho důvodu jsme zjišťovali, zda zaměstnavatel po pracovnících vyžadoval dodržování konkrétních bezpečnostních postupů při práci s firemními daty a informačními systémy a zda se změnilo uživatelské chování pracujících s nástupem práce z domova. Výsledky ukazují, že změny v IT bezpečnosti nebyly výrazné:

- ❖ Skoro polovina pracujících z domova (46 %) nemusela dělat žádné změny ani kvůli zaměstnavateli, ani nezměnili svoje vlastní chování.
- ❖ Nejčastější opatření ze strany zaměstnavatelů bylo, že skoro třetina pracujících využívala pro práci z domova výhradně služební počítač. Naopak, dvoustupňové přihlášení nebo zákaz používání flash disků a jiných nosičů reportovala desetina pracujících. Školením bezpečnosti IT prošla jen naprostá minorita pracujících.
- ❖ Na straně uživatelů byly změny ještě menší. Skoro pětina pracujících sice uvedla, že si dávají víc pozor na to, jestli navštěvují na internetu bezpečné stránky, ale jen 7 % si častěji měnilo hesla a 6 % buď nově začalo používat antivirový program, anebo začalo častěji skenovat počítač.

Graf 16: Využívání prvků bezpečnosti IT při práci z domova
(procento kladné odpovědi na otázku ohledně formy IT zabezpečení)

Poznámky: Procento respondentů, kteří na danou položku odpověděli ano na daný bezpečnostní prvek. Respondenti mohli odpovědět kladně na více položek.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

V přístupu zaměstnavatelů byly velké rozdíly mezi odvětvími. Nejprísrnější bylo v tomto ohledu nepřekvapivě odvětví IT a financí. Pro práci z domova v tomto odvětví používala služební počítač polovina pracujících. Častější byly i další bezpečnostní prvky jako dvoustupňové přihlášení nebo zákaz flash disků, to reportovala třetina pracujících. O něco menší důraz ze strany zaměstnavatelů na IT bezpečnost byl v průmyslu a obchodu a ve státní správě. Nejmenší důraz byl pak kladen ve školství a kultuře, kdy jen jednotky procent pracujících uvedly, že je po nich vyžadováno dodržování bezpečnostních pravidel. Zajímavé je, že rozdíly mezi odvětvími se neodráží v odlišném uživatelském přístupu k bezpečnosti. Lidé si sice častěji dávali pozor na bezpečnost stránek na internetu, ale rozdíly mezi odvětvími byly do 10 procentních bodů (nejméně 14 % ve školství a kultuře, nejvíce 23 % v IT a financích).

Tabulka 1: IT bezpečnost při práci z domova podle odvětví

Procento pracovníků v odvětví, kteří dané opatření při práci z domova využívají

	Obchod a služby	IT a finance	Průmysl a zemědělství	Státní správa, sociální služby, zdravotnictví	Školství a kultura
Služební počítač	28 %	51 %	27 %	39 %	12 %
Školení bezpečnosti IT	4 %	12 %	5 %	8 %	2 %
Zákaz flash disků nebo jiných nosičů dat	6 %	30 %	15 %	10 %	2 %
Dvoustupňové přihlášení, čipová karta apod.	12 %	34 %	11 %	15 %	4 %
Častější využívání antivirových programů	6 %	11 %	10 %	4 %	5 %
Větší pozor na nebezpečné stránky	20 %	23 %	17 %	12 %	14 %
Častější měnění hesla ve firemním prostředí	9 %	8 %	9 %	3 %	5 %

Poznámky: Procento respondentů, kteří na danou položku odpověděli ano na daný bezpečnostní prvek. Respondenti mohli odpovědět kladně na více položek. Podbarvení podle výše hodnot.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

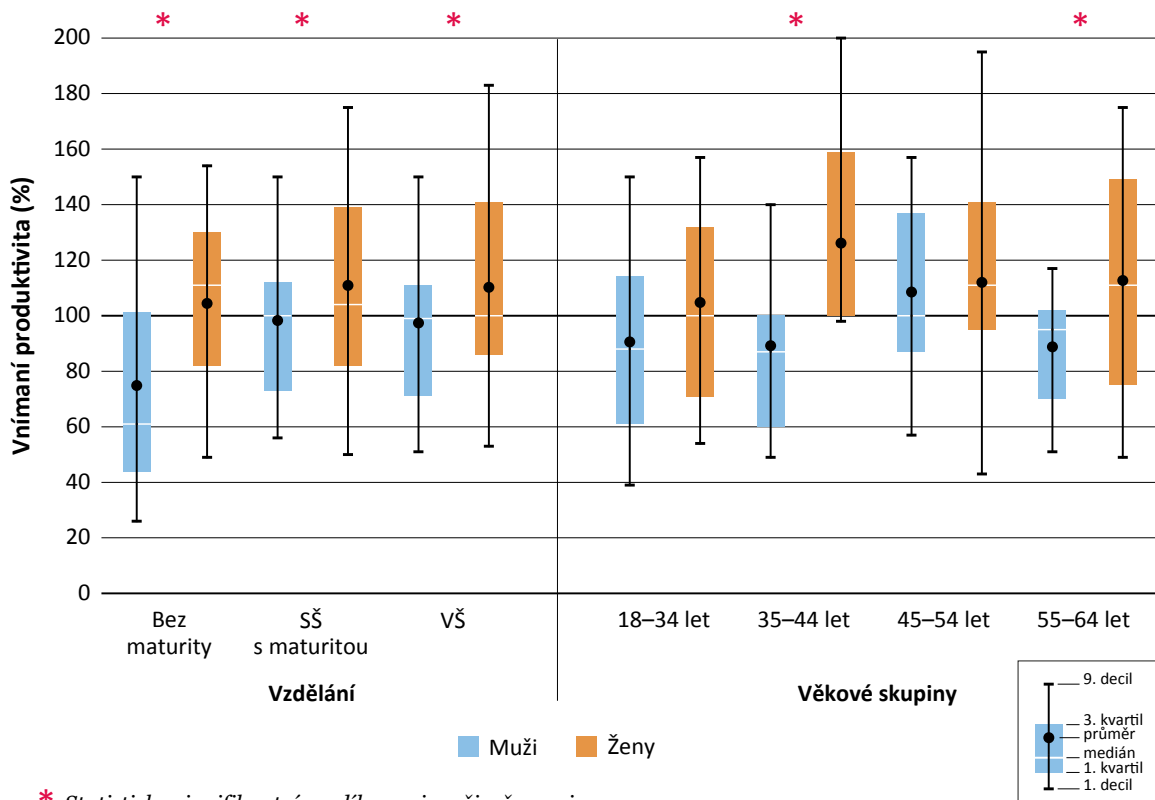
Hodnocení pracovní produktivity

Podle názoru respondentů byla jejich produktivita při práci z domova v průměru stejná jako při práci na pracovišti. To ale zastírá rozdíly mezi muži a ženami. Muži uváděli při práci z domova produktivitu 94 %, kdežto ženy 109 %. To je překvapivé vzhledem k tomu, že v ČR o menší děti dominantně pečují ženy. Když se navíc podíváme na dělení podle věku, tak nejvyšší produktivitu uváděly ženy ve věkové kategorii 35–44 let.

Zároveň ženy s dětmi ve věku do 12 let nevykazují nižší produktivitu než ženy s dětmi staršími nebo bez dětí (kromě samoživitelek). To můžeme dát do souvislosti s výsledkem, že ženy s menšími dětmi zároveň častěji uváděly, že jim na práci z domova vyhovuje časová flexibilita. Právě možnost si pracovní den naplánovat lépe podle ostatních povinností a také možná lepší dělení rodinných povinností mezi partnery mohou být důvody, proč ženy uváděly vyšší produktivitu. Nelze vyloučit ani další důvody jako rozdíl mezi vykazovanou a reálnou produktivitou. Obecně vyšší produktivitu také uváděli lidé s vyšším vzděláním. U mužů nejvyšší produktivitu reportovali ti ve věku 45–54 let.

Graf 17: Vnímaná produktivita práce z domova

Srovnání produktivity práce doma v procentech produktivity práce na pracovišti

* Statisticky významné rozdíly mezi muži a ženami

Poznámky: Produktivita práce doma je vyjádřena v procentech produktivity na pracovišti (100 %). Obdélníky vymezují, kde se nachází hodnoty vykázané ¼ a ¾ celkového počtu respondentů.

Do výpočtu jsou zahrnuti pouze lidé, kteří v daném týdnu byli na práci z domova alespoň částečně. Vzorek respondentů představuje zaměstnance a OSVČ, kteří v daném týdnu pracovali.

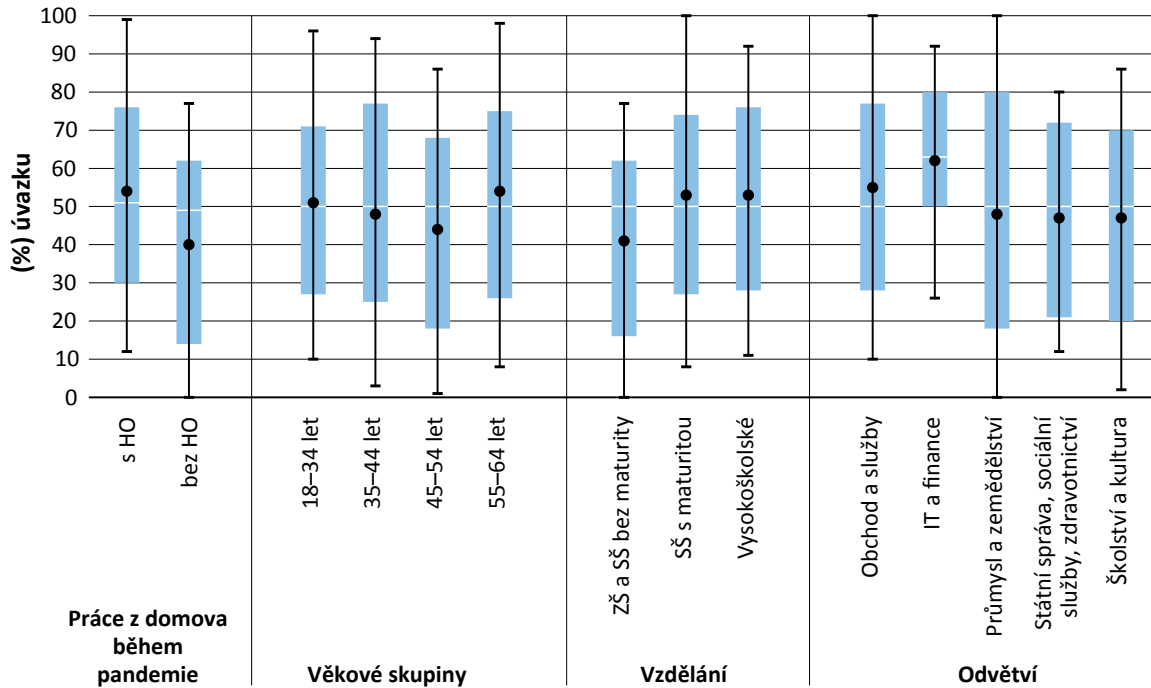
Hvězdičky označují statisticky významné rozdíly průměrů mezi muži a ženami na 1% hladině významnosti.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

Preference práce z domova do budoucna

Dlouhodobé využívání práce z domova závisí také na preferencích pracujících, zda ji budou chtít využívat. Proto jsme zjišťovali, jakou část úvazku by v ideálním případě chtěli v budoucnu z domova vykonávat. **Graf 18** ukazuje rozdíly podle dalších sociodemografických charakteristik:

Graf 18: Preferovaný podíl práce z domova na úvazku do budoucna

Poznámky: Podíl úvazku (0 %–100 %), který by lidé chtěli vykonávat v budoucnu z domova. Obdélníky vymezují, kde se nechází hodnoty vykázané ¼ a ¾ celkového počtu respondentů.

Do výpočtu jsou zahrnuti pouze lidé, kteří v daném týdnu byli na práci z domova alespoň částečně. Vzorek respondentů představuje zaměstnance a OSVČ, kteří v daném týdnu pracovali.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

- ❖ Do budoucna by pracovníci chtěli z domova vykonávat v průměru polovinu času svého úvazku. Rozdíly nejsou však velmi výrazné. Většina respondentů by chtěla alespoň částečně využívat práci z domova. Výsledky tedy spíše odrážejí osobní preference než reálné možnosti v daném zaměstnání.
- ❖ Není překvapením, že větší část úvazku vykonávanou z domova by chtěli lidé, kteří již měli s prací z domova zkušenosti během roku 2020 (54 % vs. 40 %). Zajímavé na tomto výsledku je, že v budoucnu by chtělo práci z domova využívat 40 % pracovníků, kteří v roce 2020 z domova nepracovali.

- ❖ Největší zájem o práci z domova je ve věkových kategoriích 18–34 a 55–64 let. U druhé skupiny je nicméně otázkou, do jaké míry jejich odpovědi ovlivnila stále ještě probíhající pandemie spojená s vyššími obavami o zdraví. Není v průměru rozdíl mezi muži a ženami. Rozdíly podle jednotlivých charakteristik, vzhledem k možnostem různých profesí a odvětví, jsou nicméně relativně malé.

6. Úvahy o budoucnosti

Pandemie bezpochyby přinese dlouhodobé změny na trhu práce a zvýhodní pozice a pracující, kteří budou schopni využívat práce z domova (Bonacini a kol. 2020). Naše studie ukazuje, že v průběhu jarní vlny pandemie byli pracovníci schopni velmi rychle přejít na práci z domova a nebránili by se do budoucna jejímu vyššímu využívání oproti stavu před pandemií. Současná struktura české ekonomiky (zejména vysoký podíl zaměstnanců ve zpracovatelském průmyslu) v blízké budoucnosti nedovolí většímu podílu pracovníků přecházet na dlouhodobou práci z domova. Avšak postupující digitalizace, robotizace a fenomény spojené s Průmyslem 4.0 budou postupně snižovat nutnost fyzické přítomnosti pracovníků na pracovišti. Je však otázkou, jak rychle budou tyto trendy nastupovat a jak rychle se budou promítat do českého firemního prostředí. Práci z domova by ale jistě podpořilo odbourávání bariér technických, technologických a právních, ideálně na základě tripartitní shody zaměstnavatelů, zaměstnanců a státu.

Důležitým a často přehlíženým aspektem fenoménu práce z domova jsou dopady ve formě zvýšené příjmové a sociální nerovnosti. Je proto žádoucí přemýšlet, jakými nástroji podporovat ty skupiny obyvatel, které se budou vývoji obtížněji přizpůsobovat nebo jim nepřinese výhody. Stát by měl kromě toho podporovat, aby se pracující lépe na změny dokázali adaptovat. Pro lidi, kteří jsou již na trhu práce, to znamená rozšíření rekvalifikací a podporu celoživotního vzdělávání. Tak budou mít lidé možnost získat nové dovednosti a kompetence. Očekávané změny na trhu práce by měl reflektovat také vzdělávací systém. Nevýhodná je například úzká profilace oborů středního vzdělávání, především učňovského, která dává absolventům jen omezené možnosti, v jakých pozicích se uplatnit, a tedy jak flexibilně se přizpůsobovat.

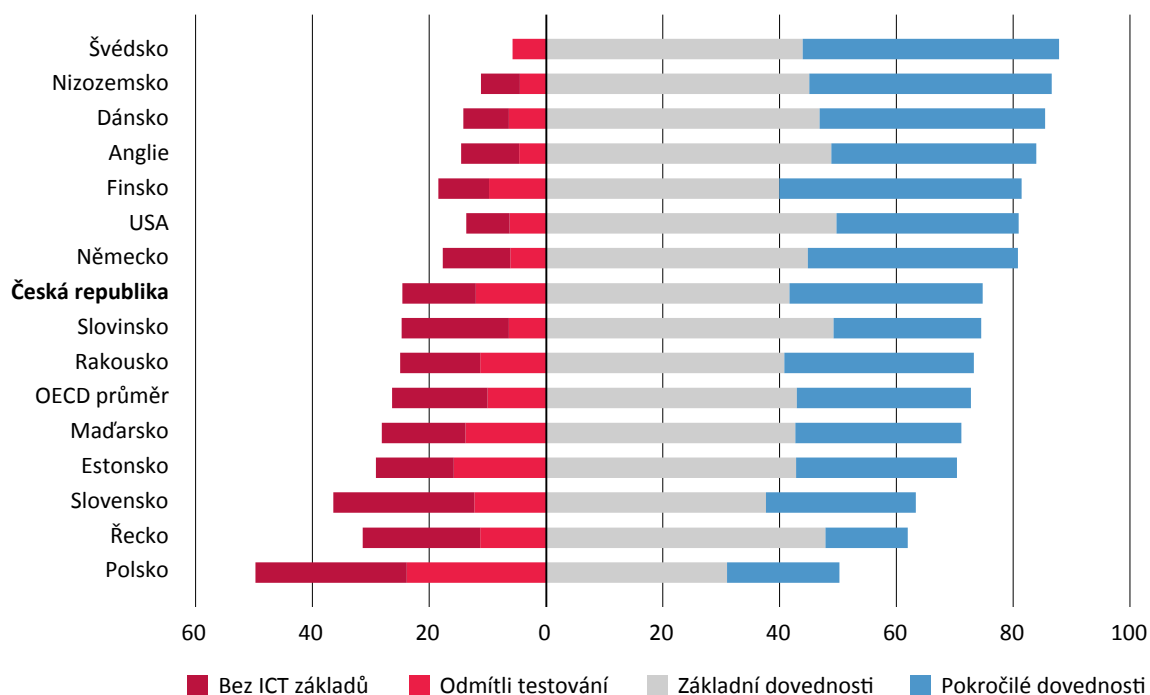
Literatura

- Bajgar, M., Janský, P. & Šedivý, M. (2020). *Kolik nás může pracovat z domova?*, IDEA anti COVID-19 #23
- Barrero, J. M., Bloom, N., Davis, S. J., & Meyer, B. (2021). *COVID-19 Is a Persistent Reallocation Shock*. University of Chicago, Becker Friedman Institute for Economics Working Paper, (2021-02).
- Bick, A., Blandin, A., & Mertens, K. (2020). *Work from home after the COVID-19 Outbreak*.
- Bonacini, L., Gallo, G., & Scicchitano, S. (2021). *Working from home and income inequality: risks of a 'new normal' with COVID-19*. *Journal of population economics*, 34(1), 303-360.
- Brynjolfsson, E., Horton, J. J., Ozimek, A., Rock, D., Sharma, G., & TuYe, H. Y. (2020). *COVID-19 and remote work: An early look at US data*, (No. w27344). National Bureau of Economic Research.
- MPSV (2020). *Práce z domova. Zkušenosti zaměstnanců a vedoucích pracovníků v souvislosti s nárůstem využívání práce z domova během pandemie koronaviru*.
- Münich, D. (2018). *Připravenost podnikatelského sektoru v České republice pro rozvoj umělé inteligence*, v *Umělá inteligence a příležitosti v České republice*. Str. 8-14 [https://news.microsoft.com/wp-content/uploads/prod/sites/52/2019/11/MS-AI-a-p%C5%99%C3%ADle%C5%BEitosti Aspen Studie.pdf](https://news.microsoft.com/wp-content/uploads/prod/sites/52/2019/11/MS-AI-a-p%C5%99%C3%ADle%C5%BEitosti%20Aspen%20Studie.pdf)
- Pertold, F., Lichard, T. (2021). [Sociální kontakty v časech covid-19](#)

Přílohy

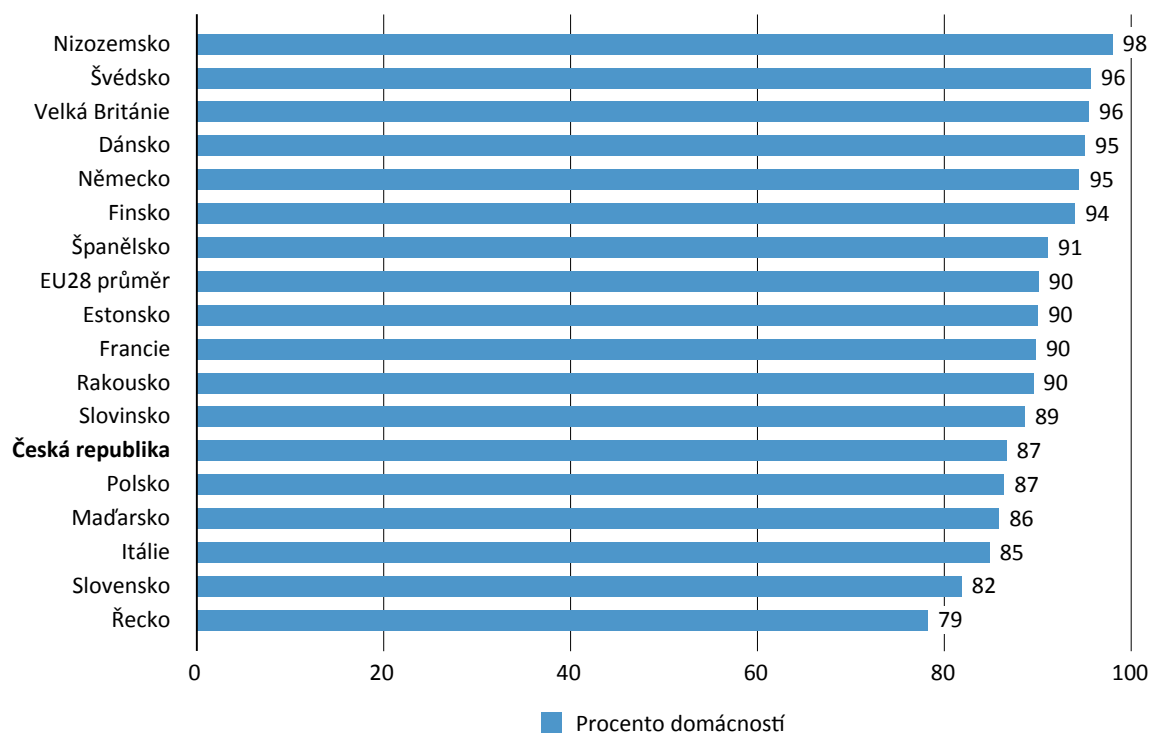
Graf A1: ICT dovednosti dospělých

Procentuální zastoupení dospělých ve věku 16–65 let na jednotlivých úrovních způsobilosti

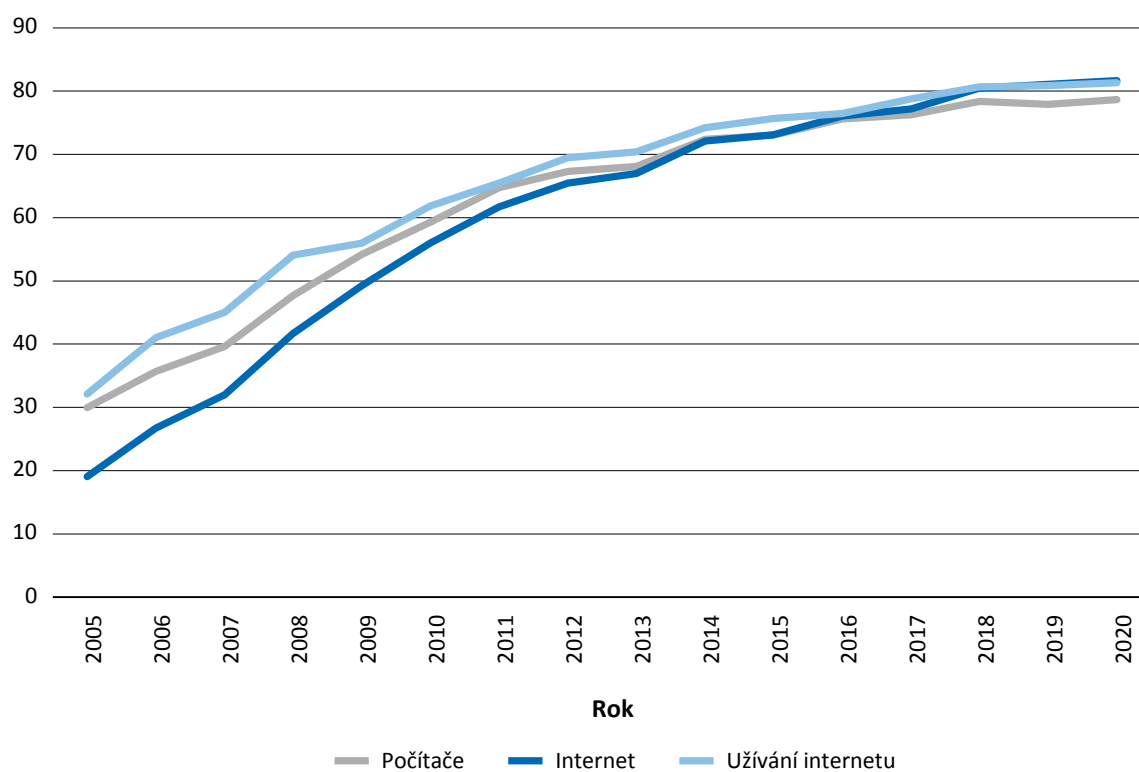
Poznámky: Procento dospělých, kteří v dané zemi spadají do dané úrovně ICT dovednosti.**Zdroj:** PIAAC, 2011–2012.

Graf A2: Vybavení domácností internetem

Procento domácností v zemích EU s připojením k internetu v roce 2019

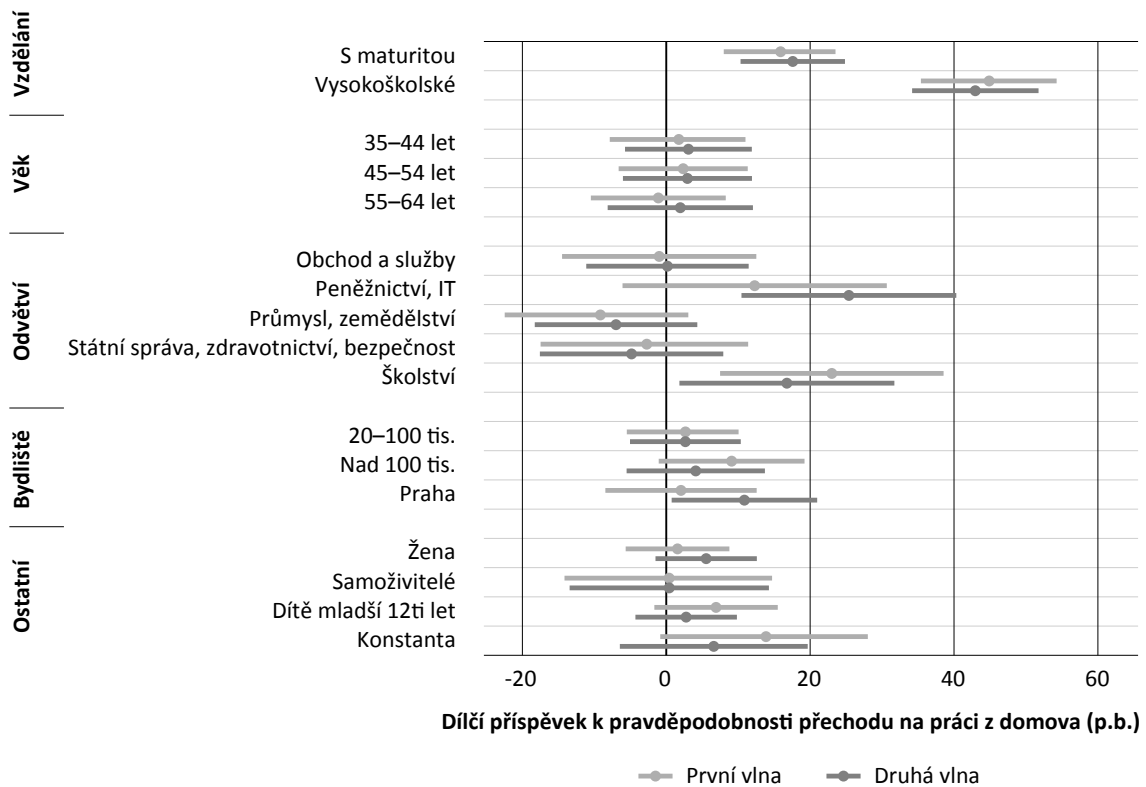
Zdroj: Eurostat, Eurostat's annual model questionnaires on ICT

Graf A3: Vybavení domácností v čase
Procentuální část domácností s počítačem, internetem a využívající internet
v letech 2005–2020

Zdroj: Český statistický úřad, Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci, vlastní výpočty

Graf A4: Dopad charakteristik na přechod na práci z domova
Jarní a podzimní epidemiologická vlna

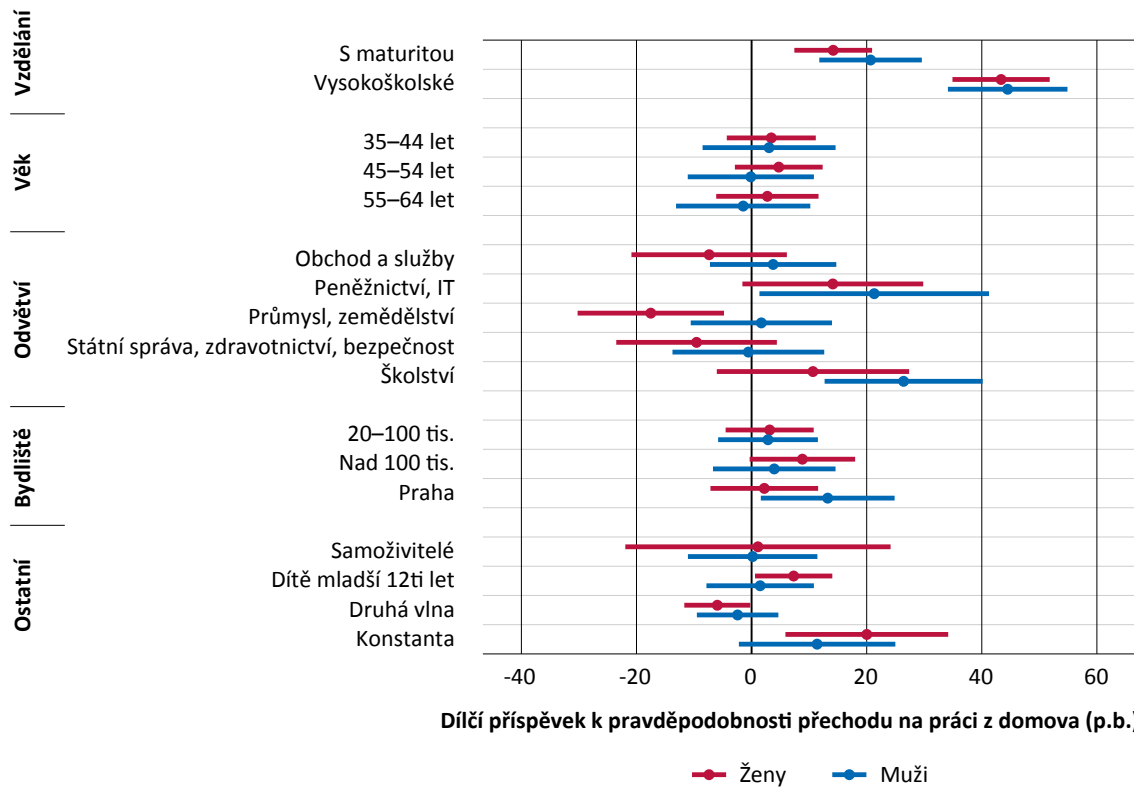
Poznámky: Hodnoty na horizontální ose představují průměrné zvýšení či snížení pravděpodobnosti (v procentních bodech) přechodu na práci z domova spojenou s charakteristikou uvedenou na vertikální ose. Zvýšení/snížení se vztahuje k charakteristice, která není v seznamu uvedena (např. vzdělání bez maturity, mladí 18–34 let, zemědělství, obce do 20 000 obyvatel, muži, bez dítěte do 12 let). Úsečky potom vymezují rozsah, kde se skutečná hodnota efektu vyskytuje s 95% pravděpodobností (konfidenční intervaly).

Body odpovídají hodnotám odhadnutých koeficientů z regresní rovnice (tzv. „pooled OLS, kde závislou proměnnou je 1, když pracovník v daném týdnu pracoval z domova a 0 pokud vykonával práci na pracovišti). Jsou použity „robust SE“. Do výpočtu jsou zahrnuti všichni zaměstnanci a OSVČ šetření ŽBP, kteří v průběhu března a října 2020 před nástupem epidemiologické vlny vykonávali práci na pracovišti a s jejím začátkem přešli na práci z domova.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

Graf A5: Dopad charakteristik na přechod na práci z domova

Podle pohlaví

Dílčí příspěvek k pravděpodobnosti přechodu na práci z domova (p.b.)

— Ženy — Muži

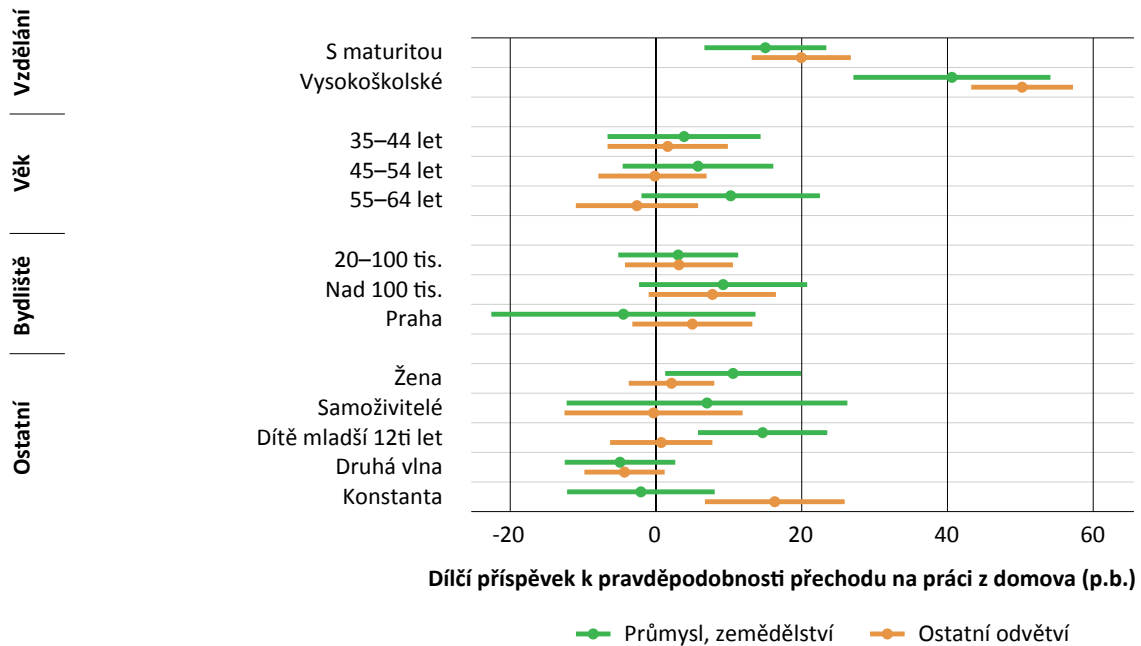
Poznámky: Hodnoty na horizontální ose představují průměrné zvýšení či snížení pravděpodobnosti (v procentních bodech) přechodu na práci z domova spojenou s charakteristikou uvedenou na vertikální ose. Zvýšení/snížení se vztahuje k charakteristice, která není v seznamu uvedena (např. vzdělání bez maturity, mladí 18–34 let, zemědělství, obce do 20 000 obyvatel, muži, bez dítěte do 12 let). Úsečky potom vymezují rozsah, kde se skutečná hodnota efektu vyskytuje s 95% pravděpodobností (konfidenční intervaly).

Body odpovídají hodnotám odhadnutých koeficientů z regresní rovnice (tzv. „pooled OLS, kde závislou proměnnou je 1, když pracovník v daném týdnu pracoval z domova a 0 pokud vykonával práci na pracovišti). Jsou použity „robust SE“. Do výpočtu jsou zahrnuti všichni zaměstnanci a OSVČ šetření ŽBP, kteří v průběhu března a října 2020 před nástupem epidemiologické vlny vykonávali práci na pracovišti a s jejím začátkem přešli na práci z domova.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

Graf A6: Dopad charakteristik na přechod na práci z domova

Podle odvětví

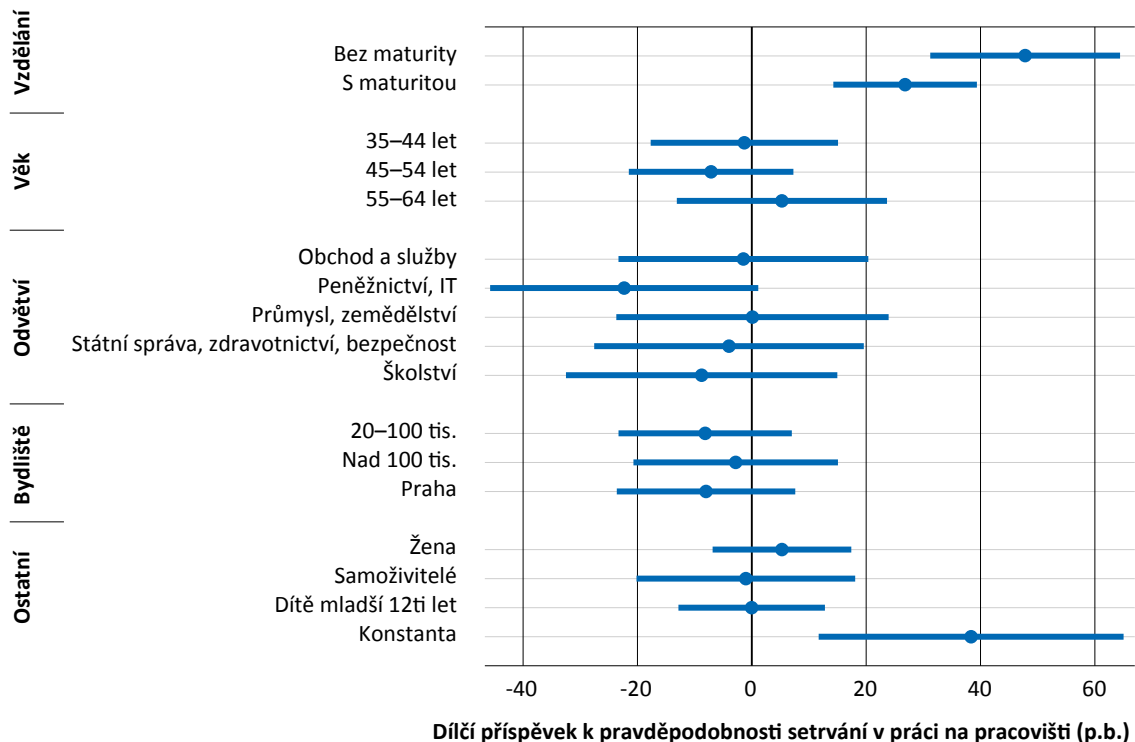
Poznámky: Hodnoty na horizontální ose představují průměrné zvýšení či snížení pravděpodobnosti (v procentních bodech) přechodu na práci z domova spojenou s charakteristikou uvedenou na vertikální ose. Zvýšení/snížení se vztahuje k charakteristice, která není v seznamu uvedena (např. vzdělání bez maturity, mladí 18–34 let, zemědělství, obce do 20 000 obyvatel, muži, bez dítěte do 12 let). Úsečky potom vymezují rozsah, kde se skutečná hodnota efektu vyskytuje s 95% pravděpodobností (konfidenční intervaly).

Body odpovídají hodnotám odhadnutých koeficientů z regresní rovnice (tzv. „pooled OLS, kde závislou proměnnou je 1, když pracovník v daném týdnu pracoval z domova a 0 pokud vykonával práci na pracovišti). Jsou použity „robust SE“. Do výpočtu jsou zahrnuti všichni zaměstnanci a OSVČ šetření ŽBP, kteří v průběhu března a října 2020 před nástupem epidemiologické vlny vykonávali práci na pracovišti a s jejím začátkem přešli na práci z domova.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

Graf A7: Dopad charakteristik na setrvání v práci na pracovišti v průběhu podzimní vlny

Srovnání mezi těmi, kteří přešli na práci z domova v průběhu jarní vlny

Dílčí příspěvek k pravděpodobnosti setrvání v práci na pracovišti (p.b.)

Poznámky: Hodnoty na horizontální ose představují průměrné zvýšení či snížení pravděpodobnosti (v procentních bodech) přechodu na práci z domova spojenou s charakteristikou uvedenou na vertikální ose. Zvýšení/snížení se vztahuje k charakteristice, která není v seznamu uvedena (např. vzdělání bez maturity, mladí 18–34 let, zemědělství, obce do 20 000 obyvatel, muži, bez dítěte do 12 let). Úsečky potom vymezují rozsah, kde se skutečná hodnota efektu vyskytuje s 95% pravděpodobností (konfidenční intervaly).

Body odpovídají hodnotám odhadnutých koeficientů z regresní rovnice, kde závislou proměnnou je 100, když pracovník v daném týdnu vykonával práci na pracovišti a 0 pokud pracoval z domova. Jsou použity „robust SE“. Do výpočtu jsou zahrnuti všichni zaměstnanci a OSVČ šetření ŽBP, kteří v průběhu jarní epidemiologické vlny přešli na práci z domova.

Zdroj: Život během pandemie, vlastní výpočty.

Tabulka A1: Vývoj událostí a opatření

Měsíc	Datum	Událost / opatření
Březen	1	První výskyty onemocnění COVID-19 v ČR
	2	Omezení pro cesty z rizikových oblastí
	11	Uzavření škol v ČR
	12	Vyhlášení nouzového stavu
	14	Zákaz provozu restaurací a obchodů
	16	Uzavření státní hranice
	19	Zavedení povinnosti nosit roušku
Duben	7	Prodloužení nouzového stavu
	20	Znovuotevření některých provozoven
Květen	1	Začíná fungovat chytrá karanténa
	11	Povoleny hromadné akce do 100 osob, otevřeny kadeřnictví, provozovny v OC, možnost návratu žáků 9. tříd do škol
	25	Otevření vnitřních prostor (restaurace apod.)
Červenec	13	Počty nakažených začínají výrazněji růst
Září	10	Znovuzavedení povinnosti nosit roušky Ve vnitřních prostorách
	21	Zavedena distanční výuky na vysokých školách v Praze
Říjen	5	Zavedení nouzového stavu, uzavření vybraných středních škol
	9	Uzavření posiloven, fitness center, bazénů
	21	Povinnost nosit roušky, pokud jsou dva lidé vzdálení od sebe méně než 2 metry
	28	Zákaz nočního vycházení v čase 21:00-5:00
Listopad	1	Česko má v přepočtu na počet obyvatel za poslední týden nejvíce úmrtí
	4	Přes 15 000 nových případů za den podíl pozitivních testů 35 %
	13	Představen protiepidemický systém PES
	18	Omezení počtu lidí v obchodech Snížení protiepidemického systému na 3. stupeň PES
	29	Otevření restaurací s omezením
		Zvýšení protiepidemického systému na 4. stupeň PES
Prosinec	14	

Tabulka A2: Charakteristiky lidí, kteří (ne)přešli na práci z domova

	Práce z domova už před pandemií	Využili během pandemie práci z domova	Nikdy nevyužili práci z domova
Podíl ve vzorku	13,5	38,2	48,3
Ženy	49,3	44,6	37,2
<i>Věkové skupiny</i>			
18–34 let	19,2	24,5	20,3
35–44 let	26,3	27,1	24,8
45–54 let	34,6	27,3	32,6
55–64 let	19,9	20,9	22,3
<i>Nejvyšší dosažené vzdělání</i>			
Základní	2,6	1,6	5,0
SŠ bez maturity	23,1	13,9	40,3
SŠ s maturitou	27,6	38,9	40,1
Vysokoškolské	46,8	45,7	14,6
Průměrný počet dětí	0,7	0,5	0,5
Průměrný počet dětí 0-12 let	0,5	0,4	0,3
<i>Odvětví</i>			
Obchod a služby	30,8	25,7	31,8
IT a finance	12,2	13,0	4,0
Průmysl a zemědělství	11,5	20,0	34,9
Státní správa, sociální služby, zdravotnictví	19,2	19,3	16,2
Školství a kultura	19,2	12,3	4,1
Nechce uvádět	7,1	9,8	9,0
<i>Velikost sídla</i>			
Méně než 20 tis.	23,2	23,2	33,6
20-100 tis.	22,4	21,8	27,9
více jak 100 tis.	52,6	55,0	39,6

Poznámky: Do výpočtu jsou započtení pouze zaměstnanci a OSVČ. Do skupiny „Přešli na home office během pandemie“ zařazeni všichni, kteří pracovali z domu alespoň jeden týden.

Předchozí publikace IDEA

2021

Výluka prezenční výuky během pandemie covid-19: odhad neviditelných ekonomických ztrát. Ole Jann, Daniel Münich, Lucie Zapletalová, duben 2021 [▶](#)

Společenský status učňovského vzdělávání v České republice: vývoj posledních 15 let a srovnání se zahraničím. Václav Korbel, Daniel Münich, únor 2021 [▶](#)

2020

Nechtěné plody prorodinných politik. Alena Bičáková, Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová, prosinec 2020 [▶](#)

Vysoké náklady nízkého vzdělání v České republice. Jana Krajčová, Daniel Münich, prosinec 2020 [▶](#)

Grantová podpora a doktorské studium: analýza dat Grantové agentury Univerzity Karlovy. Václav Korbel, říjen 2020 [▶](#)

Personální politické konexe a efektivnost veřejných zakázek v letech 2007–2018. Bruno Baránek, Vítězslav Titl, září 2020 [▶](#)

Odchody do důchodu v Česku: role očekávání a zdravotního stavu v mezinárodním srovnání. Filip Pertold, Miroslava Federičová, září 2020 [▶](#)

Penzijní spoření se státní podporou v České republice: spíš podpěra než pilíř. Jiří Šatava, srpen 2020 [▶](#)

Platy učitelů v roce 2019: Blýská se na lepší časy? Daniel Münich, Vladimír Smolka, červenec 2020 [▶](#)

Odkud se rekrutují výzkumníci na univerzitách? Vít Macháček, Martin Srholec, únor 2020 [▶](#)
interaktivní aplikace česká [▶](#), anglická verze studie [▶](#), interaktivní aplikace anglická [▶](#)

2019

Dichotomie spotřebních daní: zdroj veřejných rozpočtů a nástroj snižování újmy (diskusní studie). Vladimír Novák, Michal Šoltés, prosinec 2019 [▶](#)

Mezinárodní srovnání ředitelů škol: české administrativní inferno. Miroslava Federičová, listopad 2019 [▶](#)

Návratnost soukromých a veřejných výdajů na podnikatelský výzkum. Petr Pleticha, říjen 2019 [▶](#)

Dary politickým stranám a veřejné zakázky: evidence z let 2007–2014. Vítězslav Titl, Benny Geys, září 2019 [▶](#)

Platy českých učitelů: nová naděje. Daniel Münich, Vladimír Smolka, srpen 2019 [▶](#)

Stigma jako sebenaplňující se proroctví? Experimentální výzkum z českých věznic. Lubomír Cingl, Václav Korbel, srpen 2019 [▶](#)

Globalization of science: Evidence from authors in academic journals by country of origin.

Vít Macháček, Martin Srholec, květen 2019 [▶](#)

Kvalita práce učitelů, vzdělanost, ekonomický růst a prosperita České republiky.

Jana Krajčová, Daniel Münich, Tomáš Protivínský, květen 2019 [▶](#)

Dopady zvyšování minimální mzdy v letech 2013–2017 na zaměstnanost a mzdy

v České republice. Jakub Grossmann, Štěpán Jurajda, Vladimír Smolka, duben 2019 [▶](#)

Zatížení školními domácími úkoly v České republice a srovnání se světem. Václav Korbel,

Daniel Münich, duben 2019 [▶](#)

Elektromobil: nejdříve do vesmíru, do Česka až po slevě. Milan Ščasný, Iva Zvěřinová,

Zuzana Rajchlová, Eva Kyselá, únor 2019 [▶](#)

A Comparison of Journal Citation Indices. Daniel Münich, Taras Hrendash, únor 2019 [▶](#)

Dopady známek na vysvědčení na životní rozhodnutí žáků. Miroslava Federičová, únor 2019 [▶](#)

2018

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice

v roce 2017. Daniel Münich, Taras Hrendash, prosinec 2018 [▶](#)

Které organizace mají nejcitovanější patenty? Nový pohled na hodnocení patentového

výzkumu (interaktivní publikace). Oleg Sidorkin, Martin Srholec, listopad 2018 [▶](#)

Dopady zavedení karenční doby v roce 2008 na pracovní neschopnost. Filip Pertold,

říjen 2018 [▶](#)

An International Comparison of Economic and Academic Performance of OECD Countries,

interaktivní aplikace. Taras Hrendash, Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich,

říjen 2018 [▶](#)

Dopady vyšších platů politiků na volby do zastupitelstev obcí. Ján Palguta, Filip Pertold,

září 2018 [▶](#)

Dopady odkládaného zrušení superhrubé mzdy. Klára Kalíšková, Michal Šoltés, září 2018 [▶](#)

Intelektuální dovednosti českých učitelů v mezinárodním a generačním srovnání.

Jana Krajčová, Daniel Münich, září 2018 [▶](#)

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE.

Filip Pertold, Jiří Šatava, srpen 2018 [▶](#)

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech

2011–2015, interaktivní aplikace. Taras Hrendash, Stanislav Kozubek, Daniel Münich,
červenec 2018 [▶](#)

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek.

Barbara Pertold-Gebicka, červenec 2018 [▶](#)

Průvodce seniora: Jak neprodělat při předčasném odchodu do důchodu. Jiří Šatava,

červenec 2018 [▶](#)

Komu školka (ne)pomůže? Zkušenosti ze série reforem předškolní péče v Německu.

Filip Pertold, Lucie Zapletalová, červenec 2018 [▶](#)

- Vyšší platy učitelů: sliby, sliby, sliby.* Daniel Münich, Vladimír Smolka, červen 2018 [▶](#)
- Kde se nejvíce publikuje v predátorských a místních časopisech? Bibliometrická analýza trochu jinak.* Vít Macháček, Martin Srholec, červen 2018 [▶](#)
- The low-skilled in the Czech Republic.* Alena Bičáková, Klára Kalíšková, květen 2018 [▶](#)
- Názvy firem a jejich vliv na firemní výkonnost.* Jan Hanousek, Štěpán Jurajda, duben 2018 [▶](#)
- Co skrývají známky na vysvědčení?* Daniel Münich, Tomáš Protivínský, leden 2018 [▶](#)

2017

- Růst disponibilních příjmů osob v letech 2005 až 2015: Kdo si polepšil?* Jiří Šatava, prosinec 2017 [▶](#)
- Místní časopisy ve Scopusu.* Vít Macháček, Martin Srholec, prosinec 2017 [▶](#)
- IDEA PRO VOLBY 2017. Rodinná politika v programech politických stran: přehled a rozbor.* Klára Kalíšková, říjen 2017 [▶](#)
- IDEA PRO VOLBY 2017. Důchody a důchodci ve volebních programech.* Filip Pertold, Jiří Šatava, září 2017 [▶](#)
- IDEA PRO VOLBY 2017. Platy učitelů ve volebních programech: přehled a rozbor.* Daniel Münich, září 2017 [▶](#)
- Kdo je váš starosta: volební soutěž a charakteristiky zastupitelů v ČR.* Ján Palguta, srpen 2017 [▶](#)
- Vrána k uráně sedá aneb důležitost oboru studia při výběru partnera.* Alena Bičáková, Štěpán Jurajda, Lucie Zapletalová, červenec 2017 [▶](#)
- IDEA PRO VOLBY 2017, Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření* [▶](#), Interaktivní aplikace studie [▶](#). Daniel Münich, červen 2017
- IDEA PRO VOLBY 2017, Příjmy seniorů – práce, nástupní důchody a jejich valorizace.* Jiří Šatava, červen 2017 [▶](#)
- Do direct subsidies stimulate new R&D output in firms? A comparison of IMPULS, TIP and ALFA programmes.* Oleg Sidorkin, Martin Srholec, červen 2017 [▶](#)
- IDEA PRO VOLBY 2017. Podpora rodin s dětmi: daně, dávky a veřejné služby.* Klára Kalíšková, květen 2017 [▶](#)
- Pod pokličkou Beallových seznamů.* Vít Macháček, Martin Srholec, květen 2017 [▶](#)
- Přísnější tresty za vraždy? Vyhodnocení dopadů legislativního návrhu.* Libor Dušek, březen 2017 [▶](#)
- Ženy a muži v českém výzkumu: publikační výkon, produktivita, spoluautorství a trendy.* Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, březen 2017 [▶](#)
- Proč ženy v Evropě nechtějí mít více dětí?* Matthias Doepke, Fabian Kindermann, překlad Ondřej Lukáš, Filip Pertold, únor 2017 [▶](#)

2016

80% snížení emisí skleníkových plynů: analýza vývoje energetiky České republiky do roku 2050. Lukáš Rečka, Milan Ščasný, prosinec 2016 [▶](#)

Výzkum preferencí obyvatel pro klimatické politiky: Podporují Češi, Poláci a Britové jejich zavedení? Iva Zvěřinová, Milan Ščasný, Mikolaj Czajkowski a Eva Kyselá, prosinec 2016 [▶](#)

Světové srovnání českých a slovenských časopisů podle indikátorů Impact Factor (IF) a Article Influence Score (AIS). Daniel Münich a Samuel Škoda, prosinec 2016 [▶](#)

Daňový systém snižuje motivaci matek s menšími dětmi k práci: Doporučení a jeho vyhodnocení. Jiří Šatava, prosinec 2016 [▶](#)

Stimulují přímé dotace soukromé výdaje firem na VaV? Metoda regresní diskontinuity [▶](#), příloha *Metodika hodnocení hospodárnosti účelové podpory pro aplikovaný výzkum a vývoj ve firmách.* [▶](#) Ján Palguta, Martin Srholec, prosinec 2016

Transfer znalostí do praxe podnikajícími akademiky v České republice. Vít Macháček a Martin Srholec, listopad 2016 [▶](#)

Predátorské časopisy ve Scopusu. Vít Macháček, Martin Srholec, listopad 2016 [▶](#)

Brexit vylepší vyjednávací pozici velkých států v Radě EU. Nejvíce posílí Polsko. Vít Macháček, Tereza Hrtúsová, listopad 2016 [▶](#)

Konkurence politických uskupení v obecních zastupitelstvech a veřejné zakázky. Ján Palguta, říjen 2016 [▶](#)

Platy českých učitelů zůstávají velmi nízké. Daniel Münich, Vladimír Smolka, září 2016 [▶](#)

Medzinárodné porovnanie kvality publikačného výkonu vedných odborov na Slovensku [▶](#), *Odborové prehľady* [▶](#). Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, srpen 2016

Vliv mateřství na výši starobního důchodu. Jiří Šatava, červenec 2016 [▶](#)

Dárci politických stran na trhu veřejných zakázek. Ján Palguta, červenec 2016 [▶](#)

Národní srovnání vědeckého publikačního výkonu Akademie věd České republiky: kvantita vs. kvalita a spoluautorství. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, červen 2016 [▶](#)

Rozvody a příjmy žen v České republice: první zjištění v České republice na základě individuálních dat. Petr Janský, Filip Pertold, Jiří Šatava, červen 2016 [▶](#)

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2009–2013. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, květen 2016 [▶](#)

Dopad daní a dávek na příjmovou nerovnost a relativní chudobu v České republice. Petr Janský, Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2016 [▶](#)

Sebedůvěra třídy a soutěž spolužáků o osmiletá gymnázia. Miroslava Federičová, Filip Pertold, Michael L. Smith, duben 2016 [▶](#)

Podpora rodin s dětmi prostřednictvím daňově dávkového systému. Jiří Šatava, březen 2016 [▶](#)

K čemu vede (ne)transparentnost veřejných zakázek? Ján Palguta, Filip Pertold, březen 2016 [▶](#)

Veřejná podpora míst ve školkách se vyplatí: Analýza výnosů a nákladů. Klára Kalíšková, Daniel Münich, Filip Pertold, březen 2016 [↗](#)

Přechod na střední školu, pití alkoholu a vliv vrstevníků na kouření mládeže. Filip Pertold, únor 2016 [↗](#)

An International Comparison of the Quality of Academic Publication Output in the Czech Republic [↗](#), attachment *Discipline sheets* [↗](#). Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, leden 2016

2015

Zdanění vysokopříjmových osob. Libor Dušek, Jiří Šatava, prosinec 2015 [↗](#)

Hrozí opět přeplnění věznic? Predikce počtu vězňů v České republice. Libor Dušek, prosinec 2015 [↗](#)

Mezinárodní srovnání kvality publikačního výkonu vědních oborů v České republice [↗](#), příloha *Oborové listy* [↗](#). Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, prosinec 2015

Rozdíly ve výši výdělků ve vztahu k mateřství a dítěti v rodině. Mariola Pytliková, listopad 2015 [↗](#)

Skills Mismatches in the Czech Republic. Klára Kalíšková, listopad 2015 [↗](#)

Pracovní aktivita po dosažení důchodového věku: Institucionální pobídky v České republice. Jiří Šatava, listopad 2015 [↗](#)

Od mateřství k nezaměstnanosti: Postavení žen s malými dětmi na trhu práce. Alena Bičáková, Klára Kalíšková, říjen 2015 [↗](#)

Working Beyond Pensionable Age: Institutional Incentives in the Czech Republic. Jiří Šatava, září 2015 [↗](#)

Komparativní studie věku odchodu do důchodu v České republice (česká verze studie A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic z června 2015). Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich, září 2015 [↗](#)

Oborová publikační výkonnost výzkumných pracovišť v České republice v letech 2008–2012 (studie obsahuje interaktivní internetový nástroj, pomocí kterého je možné zvolit obor či pracoviště a zobrazit řazení pracovišť dle preferovaného ukazatele). Štěpán Jurajda, Daniel Münich, září 2015 [↗](#)

Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní. Daniel Münich, Mária Perignáthová, Lucie Zapletalová, Vladimír Smolka, září 2015 [↗](#)

Miliardáři versus lidé / Billionaires versus People. Jan Švejnar, srpen 2015 [↗](#)

A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic (v angl. jazyce, srovnávací studie věku odchodu do důchodu v České republice). Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich, červen 2015 [↗](#)

Bodový systém a jeho vliv na počet smrtelných nehod. Josef Montag, Lucie Zapletalová, květen 2015 [↗](#)

(Ne)diskriminace žen při žádosti o zaměstnání v důsledku mateřství: Experiment. Vojtěch Bartoš, březen 2015 [↗](#)

2014

Společným zdaněním k nižší zaměstnanosti žen. Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová, prosinec 2014 [▶](#)

Co s ekonomickou neaktivitou v zemích Visegrádu? Ágota Scharle, říjen 2014 [▶](#)

Vliv informací z volebních lístků na výsledky obecních a krajských voleb. Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Lucie Zapletalová, říjen 2014 [▶](#)

Regionální rozdíly v kupní síle: Ceny, platy, mzdy a důchody. Matěj Bajgar, Petr Janský, srpen 2014 [▶](#)

Budete mít nárok na důchod? Štěpán Jurajda, Jiří Šatava, červenec 2014 [▶](#)

Učení mučení, nebo škola hrou? Srovnání oblíbenosti školy a matematika pohledem mezinárodního šetření. Daniel Münich, Miroslava Federičová, červen 2014 [▶](#)

Státní úředníci: Kolik jich vlastně je, kde a za kolik pracují? Petr Bouchal, Petr Janský, červen 2014 [▶](#)

Komu pomůže navrhované zvýšení slevy na dani na dítě?. Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2014 [▶](#)

Česká ekonomika pokračuje v růstu i v roce 2014. Vilém Semerák, březen 2014 [▶](#)

Příprava na osmiletá gymnázia: velká žákovská steplechase. Miroslava Federičová, Daniel Münich, březen 2014 [▶](#)

Ženy v českém finančním sektoru 1994–2012: nové pracovní příležitosti pro mladé a vzdělané. Klára Kalíšková, březen 2014 [▶](#)

2013

Dopad vzdělanosti na hospodářský růst: ve světle nových výsledků PISA 2012. Daniel Münich, Tomáš Protivínský, prosinec 2013 [▶](#)

Zdanění vysokých příjmů, reforma za reformou... . Libor Dušek, Jiří Šatava, prosinec 2013 [▶](#)

Kdo a kolik odvádí do společné kasy? Zdanění příjmů ze zaměstnání a podnikání v českém systému. Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich, prosinec 2013 [▶](#)

Co by od roku 2015 přinesla již schválená reforma příjmových daní? Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich, říjen 2013 [▶](#)

Dopad rozvodu na příjmy v důchodu. Jiří Šatava, září 2013 [▶](#)

Důchodový systém: scénáře budoucího vývoje. Ondřej Schneider, Jiří Šatava, červen 2013 [▶](#)

Dopady reformy I. důchodového pilíře po roce 1996 na starobní důchody jednotlivců. Ondřej Schneider, Jiří Šatava, květen 2013 [▶](#)

Účastníci penzijního připojištění. Petr Janský, květen 2013 [▶](#)

Může záporný hlas ve volebním systému se dvěma mandáty zvýšit kvalitu kandidátů? Martin Gregor, duben 2013 [▶](#)

Kdo je nejvíce zasažen růstem cen? Rozdíly v inflaci pro různé domácnosti. Pavel Hait, Petr Janský, březen 2013 [▶](#)

2012

Zachrání Čína české exporty? Studie. Vilém Semerák, prosinec 2012 [▶](#)

Odhady dopadů změn DPH na domácnosti: porovnání dvou možných scénářů od roku 2013. Petr Janský, listopad 2012 [▶](#)

Veřejné zakázky v ČR: Co říkají data o chování zadavatelů? Pavla Nikolovová, Ján Palguta, Filip Pertold, Mário Vozár, říjen 2012 [▶](#)

Jaký důchod nás čeká? Alternativy vývoje státního průběžného důchodového systému. Ondřej Schneider, říjen 2012 [▶](#)

Český důchodový systém na rozcestí: Pro koho je výhodný přechod do druhého pilíře? Ondřej Schneider, Jiří Šatava, říjen 2012 [▶](#)

Dopady makroekonomického vývoje ČR na krajské úrovni: možnosti pro aktivní hospodářskou politiku (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR). Vilém Semerák, září 2012 [▶](#)

Možnosti pro aktivní hospodářskou politiku na krajské úrovni (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR). Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2012 [▶](#)

Česká pomoc rozvojovým zemím: nejen finanční rozvojová spolupráce. Petr Janský, Zuzana Řehořová, září 2012 [▶](#)

The Commitment to Development Index for the Czech Republic (výzkumný článek). Petr Janský, Zuzana Řehořová, září 2012 [▶](#)

Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti. Daniel Münich, Jan Straka, září 2012 [▶](#)

Kde se v ČR dělá nejlepší výzkum. Štěpán Jurajda, Daniel Münich, srpen 2012 [▶](#)

Kde hledat příčiny přeplněných věznic. Libor Dušek, srpen 2012 [▶](#)

Dopad vzdělanosti na dlouhodobý hospodářský růst a deficity důchodového systému. Daniel Münich, Petr Ondko, Jan Straka, červen 2012 [▶](#)

Česky: Nevyužitý potenciál země. Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2012 [▶](#)

Očekávané dopady změn sazeb DPH na rozpočty krajů. Libor Dušek, Petr Janský, duben 2012 [▶](#)

Co když vláda nebude valorizovat starobní důchody? První odhady dopadů na relativní chudobu důchodců v ČR. Petr Janský, Daniel Münich, březen 2012 [▶](#)

Rozpočtové instituce – evropské zkušenosti a aplikace na Českou republiku. Ondřej Schneider, únor 2012 [▶](#)

(Ne)udržitelnost (dluhu) veřejných financí. Petr Janský, Ondřej Schneider, únor 2012 [▶](#)

2011

Evropská krize—Dopady měnové (dez)integrace na ČR. Vilém Semerák, Jan Švejnar, prosinec 2011 [▶](#)

Evropská krize—Špatná a ještě horší řešení. Vilém Semerák, Jan Švejnar, prosinec 2011 [▶](#)

Evropská krize—Limity čínské podpory. Vilém Semerák, prosinec 2011 [▶](#)

Důchodové systémy v Evropě: Reformují všichni. Ondřej Schneider, srpen 2011 [▶](#)

Jak sjednocení DPH kompenzovat rodinám s dětmi. Petr Janský, Klára Kalíšková, červenec 2011 [▶](#)

Penzijní dluh: Břímě mladých, Ondřej Schneider, květen 2011 [▶](#)

Poplatky penzijních fondů: Komentář. Libor Dušek, Ondřej Schneider, květen 2011 [▶](#)

Finanční výkonnost penzijních fondů ve střední Evropě: Proč jsou české fondy nejhorší? Jan Hlaváč, Ondřej Schneider, duben 2011 [▶](#)

Jak by sjednocení DPH na 17,5 % dopadlo na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, březen 2011 [▶](#)

Přehled hlavních dopadů daňových změn na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, březen 2011 [▶](#)

Jak by daňové změny dopadly na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, únor 2011 [▶](#)

Dopady sjednocení sazeb DPH na 20 % na životní úroveň domácnosti. Libor Dušek, Petr Janský, únor 2011 [▶](#)

2010

Odhad dopadů navrhovaných změn DPH na životní náklady domácností. Libor Dušek, Petr Janský, prosinec 2010 [▶](#)

Jak na státní rozpočet: Ekonomický přístup. Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2010 [▶](#)

Jak inteligentně reformovat veřejné finance. Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar, květen 2010 [▶](#)

2009

New member countries' labour markets during the crisis. EU BEPA Policy Brief. Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2009 [▶](#)

<http://idea.cerge-ei.cz/publikace>

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i. as well as the Charles University, Center for Economic Research and Graduate Education.

Práce z domova: možnost, nebo nutnost?

Studie 3 / 2021

© Jakub Grossmann, Václav Korbel, Daniel Münich

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2021

ISBN 978-80-7344-572-0 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Zaujala vás tato studie?

Podpořte nezávislý akademický výzkum
dopadů veřejných politik ČR
a přispějte na naši činnost,
abychom mohli napsat další.

IDEA se v rámci Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. podílí na aktivitách Strategie AV21
IDEA at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences participates in the Strategy AV21 activities

Práce z domova: možnost, nebo nutnost?

Studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA)

O IDEA

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.

IDEA je think-tank Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. a vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. (NHÚ - angl. zkratka EI) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (angl. zkratka CERGE).

Principy fungování IDEA

1. Vytváření shody na základě intelektuální otevřenosti – přijímání volné soutěže myšlenek, otevřenost podnětům z různých částí světa, přehodnocování existujících stanovisek vzhledem k novým výzvám.
2. Využívání nejvhodnějších teoretických a praktických poznatků – snaha o rozvinutí postupů na základě nejlepších teoretických i praktických poznatků (z České republiky i ze zahraničí).
3. Zaměření aktivit na vytvoření efektivní politiky a strategie České republiky – doplňovat akademické instituce vytvářením podkladů efektivním a operativním způsobem.

Pokud chcete dostávat do své emailové schránky informace o připravovaných studiích a akcích IDEA, napište nám na idea@cerge-ei.cz

About IDEA

The Institute for Democracy and Economic Analysis (IDEA) is an independent think tank focusing on policy-relevant research and recommendations. IDEA recommendations are based on high quality data, objective evidence-based analysis, and the latest economic theories.

IDEA is a think tank at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences and is led by its founder, Prof. Jan Švejnar. The Economics Institute (EI) of the Czech Academy of Sciences forms part of a joint workplace, CERGE-EI, together with the Center for Economic Research and Graduate Education of the Charles University (CERGE).

IDEA's Working Principles

1. We build consensus on the basis of intellectual openness – we believe in a free competition of ideas, are open to initiatives from various parts of the world, and constantly review existing opinions in the light of new challenges.
2. We make use of the most appropriate theoretical and empirical findings, and strive to develop methods based on the best theoretical and practical knowledge (both from the Czech Republic and from abroad).
3. We focus on creating effective policy and strategy for the Czech Republic, complementing academic institutions by producing materials in a constructive, practical format.

If you would like to receive regular information about the latest IDEA studies and events please subscribe to our mailing list by contacting idea@cerge-ei.cz

PROJEKT NÁRODOHOSPODÁŘSKÉHO ÚSTAVU

<http://idea.cerge-ei.cz>